

Uchwała nr XVIII/159/2016
Rady Powiatu w Olkuszu
z dnia 25.05.2016r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023.

Na podstawie art. 12 pkt 9 ca) ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1445 z późn.zm.) w związku z art. 3 pkt 3, art. 4 ust. 1 i art. 18 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 poz. 383).

Rada Powiatu w Olkuszu

Uchwała:

§1.

Przyjąć Program: Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu.

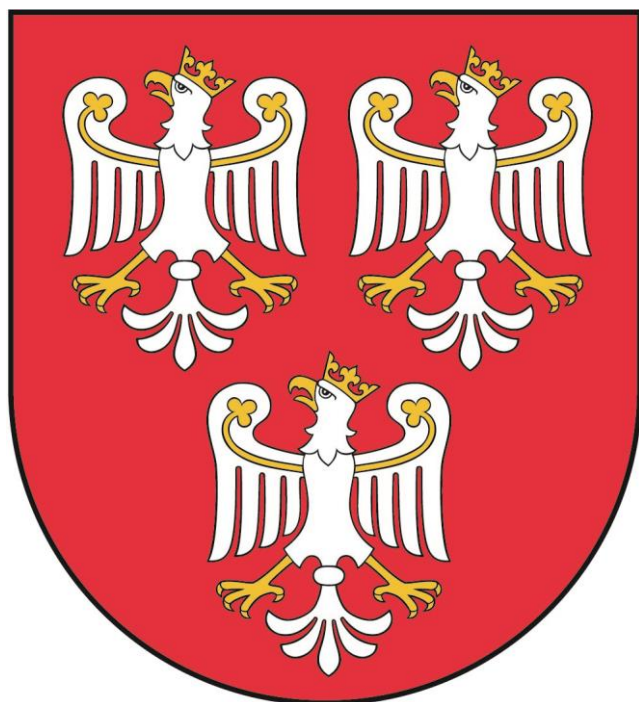
§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Małgorzata Węgrzyn
Małgorzata Węgrzyn

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023

Olkusz, maj 2016

Opracowanie:

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, ul. Szlak 73a, 31-153 Kraków

Starostwo Powiatowe w Olkuszu, ul. Mickiewicza 2, 32-300 Olkusz, e-mail: spolkusz@sp.olkusz.pl

Spis treści

SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW	3
1. WPROWADZENIE	6
2. ZAKRES PRAC NAD STRATEGIĄ	9
3. DIAGNOZA PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH POWIATU OLKUSKIEGO	11
4. ANALIZA SWOT	19
5. WYZWANIA ROZWOJOWE POWIATU OLKUSKIEGO	28
6. WIZJA I MISJA ROZWOJU POWIATU OLKUSKIEGO.....	32
7. PLAN OPERACYJNY STRATEGII	34
8. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU	79
9. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU POWIATU OLKUSKIEGO NA LATA 2016-2023	83

SŁOWNIK POJĘĆ I SKRÓTÓW

Niniejszy słownik zawiera podstawowe pojęcia występujące w tekście Strategii. Został przygotowany tak, aby można się było łatwo zorientować we wzajemnych powiązaniach różnych pojęć. Słownik ułożony został alfabetycznie.

- **Cel operacyjny** - cel dotyczący średniego horyzontu czasowego, wskazujący określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.
- **Cel strategiczny** - cel o charakterze długofalowym (o terminie realizacji sięgającym do 2023 roku), wskazujący na generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju.
- **Innowacyjność gospodarki** – „zdolność i motywacja przedsiębiorstw do ustawicznego poszukiwania i wykorzystywania w praktyce wyników prac badawczych i rozwojowych, nowych koncepcji, pomysłów i wynalazków (...), również doskonalenie i rozwój istniejących technologii produkcyjnych, eksploatacyjnych i dotyczących sfery usług, wprowadzanie nowych rozwiązań w organizacji i zarządzaniu, doskonalenie i rozwój infrastruktury, zwłaszcza dotyczącej gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji”.
- **JST** – jednostka samorządu terytorialnego.
- **Kierunki interwencji** - kluczowe zadania, które służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania Strategii.
- **MC** – Ministerstwo Cyfryzacji.
- **MEN** – Ministerstwo Edukacji Narodowej.
- **MiB** – Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa.
- **Misja** – sens działania, nadrzędny cel rozwoju. Określa ona również rolę władz samorządowych i ich partnerów w procesie rozwoju.
- **MKiDN** – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- **MRPiPS** – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- **MSiT** – Ministerstwo Sportu i Turystyki.
- **MŚP** – małe i średnie przedsiębiorstwa.

- **MZ** – Ministerstwo Zdrowia.
- **NFOŚiGW** - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- **NFZ** – Narodowy Fundusz Zdrowia.
- **Obszar funkcjonalny** - zwarty układ przestrzenny, składający się np. z kilku gmin, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami geograficznymi, przestrzennymi, społeczno-gospodarczymi oraz określonymi na ich podstawie jednolitymi celami rozwoju. Koncepcja obszarów funkcjonalnych jest spełnieniem nowych regulacji europejskich i polskich w zakresie polityki rozwoju. Ma ona polegać na integracji działań różnych podmiotów publicznych, prywatnych i pozarządowych wobec terytoriów określonych nie administracyjnie, a przestrzennie i funkcjonalnie.
- **Organy powiatu** – Zarząd Powiatu (organ wykonawczy samorządu powiatowego) i/lub Rada Powiatu (organ stanowiący i kontrolny samorządu powiatowego).
- **OSP** – Ochotnicza Straż Pożarna.
- **Partycypacja społeczna** – cały wachlarz działań, metod, technik i form uczestnictwa obywateli w określaniu ich potrzeb i problemów oraz partnerskie działania, mające na celu zaspokojenie tych potrzeb i rozwiązanie zdiagnozowanych problemów. Partycypacja to m.in. wzmocnienie udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz umożliwienie wpływu partnerów na działania realizowane przez władze lokalne poprzez włączanie w proces powstawania różnego rodzaju dokumentów planistycznych i strategicznych, badanie preferencji i potrzeb mieszkańców oraz konsultacje społeczne.
- **PFRON** - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- **PROW** – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- **PTTK** – Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020** – jeden z 16 programów regionalnych, określający obszary i działania, stanowiące kluczowe elementy regionalnej polityki rozwoju, na które przeznaczane będą środki publiczne. Dokument o charakterze operacyjnym - bardziej szczegółowy i podrzędny wobec strategii rozwoju województwa.

Program składa się z 13 jednofunduszowych osi priorytetowych, a na jego realizację zostanie przeznaczony 2,87 mld euro z funduszy europejskich.

- **Rewitalizacja** - połączenie działań na rzecz rozwiązania problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, brak równowagi demograficznej, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystraszający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, itp.) i ożywienia gospodarczego (programy wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości) z inwestycjami technicznymi (dotyczącymi m.in. remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, czy rewaloryzacji zabytków) na konkretnym, zdiagnozowanym obszarze. Rewitalizacja w pierwszej kolejności służy poprawie jakości życia mieszkańców, aspekty społeczne rewitalizacji są kluczowe i nadrzędne dla wszystkich pozostałych.
- **Rozwój zrównoważony** – koncepcja rozwoju, bazującego na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.
- **SAG** – strefa aktywności gospodarczej.
- **SANEPID** - Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olkuszu.
- **Strategia** - dokument planistyczny o perspektywie długofalowej, wyznaczający najważniejsze obszary, cele, kierunki rozwoju i zadania, a także metody weryfikacji osiągniętych rezultatów polityki rozwoju. Narzędzie wspierania pozytywnych zmian społeczno-gospodarczych oraz niwelowania barier rozwojowych w danej przestrzeni.
- **WFOŚiGW** - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.
- **Wizja** - projekcja, opis pożądanego stanu rzeczywistości w perspektywie kilku lat. Określa stan docelowy, wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie.

1. WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu powiatowego, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni powiatu. Stanowi ona ramy merytoryczne planu rozwoju powiatu olkuskiego na najbliższe lata, w oparciu o które samorząd powiatowy realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego.

Mając na uwadze zobowiązania wynikające z ustawy o samorządzie powiatowym, nowe regulacje europejskiej polityki spójności i polskiej polityki rozwoju, zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące w obrębie powiatu, jak i w jego otoczeniu, długofalowa polityka rozwoju społeczno-gospodarczego, prowadzona w przestrzeni powiatu olkuskiego, ukierunkowana jest na kreowanie zrównoważonego, trwałego i intensywnego rozwoju. Jego wyróżnikiem jest racjonalne wykorzystanie / mobilizowanie w pierwszej kolejności endogenicznych zasobów i potencjałów oraz szerokiej sieci współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej, przy możliwie maksymalnym wsparciu środków zewnętrznych, m.in. pochodzących z funduszy Unii Europejskiej w nowym okresie programowania na lata 2014-2020.

W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz samorządu powiatowego - we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową oraz partnerami społecznymi i prywatnymi - w procesie zarządzania powiatem. Dokument Strategii:

- diagnozuje obecną pozycję konkurencyjną powiatu,
- wskazuje najważniejsze wyzwania, potrzeby i oczekiwania społeczne,
- identyfikuje mocne i słabe strony powiatu (szczególnie w odniesieniu do specjalizacji i szans regionalnych, specyficznych barier rozwojowych, zasobów endogenicznych, itp.),
- tworzy wizję rozwoju,
- określa spójne cele rozwoju wspólnoty samorządowej powiatu (spójne z potrzebami lokalnymi, spójne przestrzennie, merytorycznie, spójne z priorytetami strategii innych jednostek terytorialnych, itd.) oraz wskazuje kierunki interwencji strategicznej,

- koordynuje różne terytorialnie, sektorowo i technicznie plany oraz dokumenty strategiczne,
- koordynuje i skupia pod względem przestrzennym wykorzystanie funduszy,
- określa zasady wdrażania, ze szczególnym uwzględnieniem procesów współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej.

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 została przygotowana w wyniku prac trwających kilka miesięcy, prowadzonych przez Zarząd Powiatu z udziałem Radnych Powiatu, przedstawicieli środowisk lokalnych, uczestniczących w pracach Konwentu Strategicznego, oraz ekspertów zewnętrznych. Moderatorem procesu tworzenia Strategii był FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, którego konsultanci – Wojciech Odzimek, Dawid Hoinkis i Bartosz Kozuch – wspierali merytorycznie i organizacyjnie prace nad dokumentem.

Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach szerokiej debaty publicznej, której elementem były w szczególności spotkania warsztatowo-konsultacyjne, poświęcone potencjałom, barierom i wyzwaniom dla powiatu olkuskiego w perspektywie 2023 roku.

Dzięki zastosowaniu partycypacyjno-eksperckiego modelu prac nad Strategią – zaangażowaniu władz samorządowych, przedstawicieli instytucji publicznych, reprezentantów lokalnego i ponadlokalnego biznesu, mieszkańców, a także przedstawicieli środowiska pozarządowego i inicjatyw społecznych, w sposób możliwie najbardziej kompleksowy i bezpośredni uwzględnia ona potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty powiatu olkuskiego.

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych powiatu, ale zakłada i promuje współdziałanie administracji, sektora gospodarczego, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich, jak również innych podmiotów, mających wpływ na realizację celów i kierunków interwencji, zawartych w dokumencie. Jednostkami realizującymi zadania i projekty w ramach Strategii są zarówno Starostwo Powiatowe w Olkuszu i jednostki powiatowe, jak również jednostki samorządu terytorialnego pozostałych szczebli, administracja rządowa oraz inne instytucje publiczne, a także podmioty prywatne i pozarządowe. Od wspólnych decyzji koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych, a także sprawności

i efektywności mechanizmów współpracy, zmierzających do kompleksowego wykorzystywania lokalnych zasobów i możliwości rozwojowych powiatu oraz neutralizowania barier, zależy powodzenie prowadzonej polityki rozwoju. Tworzenie partnerstw na etapie wdrażania zapisów Strategii będzie miało kluczowe znaczenie również ze względu na nowe instrumenty rozwojowe w latach 2014-2020, które wymagają zacieśnienia współpracy i skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy oraz podmioty prywatne i pozarządowe w zakresie realizacji usług publicznych na rzecz mieszkańców, turystów, inwestorów, przedsiębiorców i innych klientów (będzie to istotny warunek w procesie pozyskiwania zewnętrznych zasobów finansowych na realizację poszczególnych kierunków interwencji w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej).

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 uwzględnia cele dokumentów strategicznych, obowiązujących na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, tj. Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie oraz 8 zintegrowanych, krajowych strategii rozwoju o charakterze sektorowym (w szczególności: Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 i Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020) oraz Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 wraz z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

2. ZAKRES PRAC NAD STRATEGIĄ

Prace związane z przygotowaniem Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 obejmowały w szczególności następujące działania:

1. Opracowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu w oparciu o dane statystyki publicznej w układzie dynamicznym (kilkuletnim) i porównawczym (benchmarkingowym);
2. Opracowanie wniosków z diagnozy społeczno-gospodarczej powiatu olkuskiego, będących materiałem wyjściowym do analizy zasobów własnych i otoczenia;
3. Przeprowadzenie analizy zasobów własnych i otoczenia (analiza SWOT) podczas warsztatów z udziałem Konwentu Strategicznego oraz opracowanie raportu z wynikami analizy SWOT;
4. Określenie wizji i misji rozwoju powiatu olkuskiego;
5. Identyfikacja głównych obszarów strategicznego rozwoju, celów strategicznych i celów operacyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 oraz kierunków interwencji (kluczowych zadań) w ramach poszczególnych celów - podczas warsztatów z udziałem Konwentu Strategicznego;
6. Określenie ram logistycznych realizacji kierunków interwencji;
7. Określenie zgodności obszarów rozwoju oraz celów strategicznych z priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym;
8. Określenie systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii, w tym opracowanie mierników realizacji celów.
9. Konsultacje dokumentu ze środowiskami gospodarczymi, społecznymi i pozarządowymi na terenie powiatu olkuskiego;
10. Opracowanie ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023.

Zespół konsultantów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji pragnie podziękować wszystkim uczestnikom prac warsztatowych za poświęcony czas, odpowiedzialność w podejściu do spraw publicznych oraz merytoryczne zaangażowanie w procesie budowania Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023.

3. DIAGNOZA PODSTAWOWYCH UWARUNKOWAŃ ROZWOJOWYCH POWIATU OLKUSKIEGO

Elementem prac nad Strategią Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 było opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej powiatu. W niniejszym dokumencie zamieszczono najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy, w podziale na kluczowe determinanty rozwoju tego obszaru. Dodatkowo, w każdym z analizowanych aspektów społeczno-gospodarczych, zaprezentowano kluczowe wskaźniki oraz wynikające z nich konsekwencje i wyzwania, którym sprostać musi powiat olkuski.

1. DEMOGRAFIA

Wskaźniki:

- ⇒ Zmniejszająca się liczba mieszkańców powiatu olkuskiego - liczba ludności powiatu olkuskiego na koniec 2014 roku wynosiła 113 650 osób. W stosunku do roku bazowego (2010), liczba mieszkańców powiatu zmniejszyła się o 1 272 osoby.
- ⇒ Nasilająca się dynamika spadku liczby mieszkańców - ostatnie trzy lata analizy (2012-2014) charakteryzują się rosnącą dynamiką spadku liczby mieszkańców. W 2014 roku była ona najwyższa spośród całego okresu objętego badaniem i wyniosła -0,4%. Ubytek ludności zauważalny jest przede wszystkim na terenach miast powiatu olkuskiego.
- ⇒ Ujemny przyrost naturalny – od 2011 roku przyrost naturalny odznacza się wartościami ujemnymi, co oznacza, że liczba urodzeń na terenie powiatu była niższa od liczby zgonów. Jednocześnie zaobserwować można narastającą dynamikę spadku przyrostu naturalnego, którego wskaźnik na koniec 2014 roku wynosił -1,7 promila.
- ⇒ Ujemne saldo migracji – od 2012 roku konsekwentnie zwiększa się liczba mieszkańców odpływających z terenu powiatu olkuskiego. Przeciętny wskaźnik salda migracji na 1 tys. mieszkańców za lata 2010-2014 również odznacza się wartościami ujemnymi. Obszarami powiatu, które jako jedyne odznaczają się dodatnią wartością salda migracji ogółem w okresie objętym analizą, są gminy wiejskie: Bolesław oraz Klucze, a także obszary wiejskie gmin: Olkusz oraz Wolbrom.
- ⇒ Wzrastający odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze społeczeństwa - w 2014 roku ich odsetek wynosił 20,2% populacji gminy, podczas gdy w roku bazowym (2010) było to 17,4%. Na tle procesów zachodzących na terenie kraju oraz województwa małopolskiego, dynamika zmian na terenie powiatu olkuskiego jest zdecydowanie mniej korzystna. Według prognoz BDL GUS na 2035 rok, obserwowalne na terenie powiatu olkuskiego zmiany w strukturze ludności będą się pogłębiać.

Konsekwencje:

- Wyludnianie się Powiatu i niekorzystne zmiany strukturalne (zmniejszanie dochodów i wydatków JST);
- stopniowy spadek liczby mieszkańców w wieku szkolnym;
- postępujący proces starzenia się społeczeństwa (rosnący udział emerytów i rencistów, wzrost obciążenia budżetów);
- ograniczenie podaży siły roboczej na terenie powiatu (spadek atrakcyjności inwestycyjnej, obniżenie się wpływów z podatku od osób fizycznych);
- zmniejszający się potencjał do podnoszenia konkurencyjności.

Wyzwania:

- Kompleksowa polityka prorodzinna, międzypokoleniowa i senioralna;
- zapewnienie efektywności ekonomicznej systemu oświaty na poziomie gminnym oraz powiatowym;
- dopasowanie oferty usług publicznych do zmieniającej się struktury społeczeństwa;
- kształtowanie atrakcyjności osadniczej, w tym rezydencjonalnej;
- wykorzystanie dostępności komunikacyjnej dla podnoszenia konkurencyjności powiatu oraz wspierania procesów osadniczych;
- wzrost współpracy terytorialnej, międzyorganizacyjnej, międzysektorowej.

2. SYTUACJA SPOŁECZNA

Wskaźniki:

- ⇒ Spadek beneficjentów pomocy społecznej - wg danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2014 roku na terenie powiatu olkuskiego z pomocy społecznej korzystało 4,8% wszystkich mieszkańców (5504 osoby), podczas gdy średnia dla całego kraju wynosiła 8,0%, a dla województwa małopolskiego 6,8%. W roku bazowym (2009) z pomocy społecznej korzystało natomiast 6,5% mieszkańców powiatu. Największy odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej występuje w gminie Klucze, gdzie do beneficjentów świadczeń zalicza się 7,8% mieszkańców gminy. Pozostałe gminy powiatu olkuskiego charakteryzują się wskaźnikami niższymi od średniej dla województwa małopolskiego.
- ⇒ Wzrastający odsetek osób bezrobotnych w wieku niemobilnym (45+) - wiek niemobilny rozumiany jest jako nieumiejętność zdobycia potrzebnych na rynku pracy kwalifikacji, jak i brak chęci do poszukiwania zatrudnienia na obszarze poza miejscem zamieszkania i jego okolicami. W stosunku do 2009 liczba osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia powiększyła się łącznie o 428 osób, co daje wzrost procentowy na poziomie 89,9%. Szczególnie widoczny jest natomiast wzrost udziału osób w wieku powyżej 60 roku życia (wzrost o 295,3% w stosunku do roku bazowego).

- ⇒ Dynamicznie rosnący poziom bezrobocia długookresowego (w tym bezrobocia powyżej 24 m-cy) - na koniec 2015 roku osoby długotrwale bezrobotne stanowiły niespełna 46% ogółu wszystkich poszukujących pracy. Jednocześnie analiza dynamiczna wykazała znaczny wzrost liczby osób pozostających bez zatrudnienia powyżej dwóch lat o 37,3% w stosunku do 2009 roku. Osoby długotrwale bezrobotne, wraz z przedłużającym się czasem pozostawania poza sferą zatrudnienia, mogą mieć coraz większy problem z ponowną adaptacją do zmieniających się wymagań rynku pracy i rosnących oczekiwań pracodawców.
- ⇒ Wysoki odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym – w 2015 roku stanowiły one 54,4% wszystkich bezrobotnych. Należy jednakże podkreślić pozytywne tendencje w tym aspekcie - liczba osób pozostających bez pracy, legitymujących się tego typu wykształceniem, zmniejszyła się w stosunku do roku bazowego (2009) odpowiednio o 10,3% oraz 21,1%. Niemniej jednak, wysoki odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym może wskazywać na problem niedopasowania kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców i lokalnego rynku pracy.

Konsekwencje:

- Spadek atrakcyjności osadniczej;
- rosnąca emigracja osób młodych poszukujących pracy (do sąsiednich aglomeracji lub zagranicę);
- rosnący udział emerytów i rencistów;
- spadek dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych oraz wzrastające obciążenie dla budżetów samorządowych (mechanizm „błędnego koła”);
- ograniczenie podaży siły roboczej na terenie powiatu.

Wyzwania:

- Wspieranie polityki zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości, w tym dopasowanie polityki kształcenia do wymagań rynku pracy;
- rewitalizacja obszarów zdegradowanych (jako przeciwdziałanie degradacji wynikającej z koncentracji problemów społecznych, w tym bezrobocia);
- tworzenie nowych obszarów inwestycyjnych, generujących atrakcyjne miejsca pracy;
- podjęcie działań zmierzających do zwiększenia dostępności do transportu kolejowego, łączącego powiat olkuski ze stolicą województwa.

3. GOSPODARKA ORAZ INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Wskaźniki:

- ⇒ Wysoki wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców (wyższy niż w innych powiatach subregionu Małopolski Zachodniej) - przeciętnie w powiecie olkuskim na koniec 2014 roku, na 1 tys. mieszkańców w rejestrze REGON zarejestrowane były 104 podmioty gospodarcze, podczas gdy przeciętnie w województwie małopolskim było to 107 jednostek. Opisany stan rzeczy jest jednym z najwyższych w grupie porównawczej i jest zdecydowanie wyższy niż w powiatach: wadowickim (101 podmiotów na 1 tys. mieszkańców), chrzanowskim (93) oraz oświęcimskim (91), charakteryzujących się podobnym stopniem rozwoju przedsiębiorczości.
- ⇒ Dominujący udział mikroprzedsiębiorstw (zatrudniających od 0 do 9 pracowników) - w strukturze podmiotów gospodarczych obserwowalna jest dominacja mikroprzedsiębiorstw, których w 2014 roku zarejestrowanych było 11 269 (95,7% ogółu zarejestrowanych podmiotów).
- ⇒ Stagnacja w rozwoju przedsiębiorczości (związana z mniejszą niż średnia w Małopolsce liczbą nowo utworzonych przedsiębiorstw) - przeciętnie na 10 tys. mieszkańców powiatu olkuskiego w roku 2014 zarejestrowanych zostało 80 nowych jednostek, podczas gdy przeciętnie w Małopolsce było to 95 podmiotów. Choć sytuacja w powiecie w 2014 roku uległa nieznacznej poprawie (w latach 2010-2013 spadała liczba nowo rejestrowanych podmiotów na 10 tys. mieszkańców), to wysoka skala zróżnicowania pomiędzy średnią wojewódzką a powiatową wskazuje na pogłębianie się różnic w rozwoju gospodarczym pomiędzy lepiej a słabiej rozwiniętymi obszarami Małopolski.
- ⇒ Niski odsetek dużych przedsiębiorstw, ale kilku znaczących inwestorów - na terenie powiatu olkuskiego największa liczba dużych przedsiębiorstw zlokalizowana jest w gminie Bukowno, w której funkcjonują m.in. Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” SA GK, Schneider Electric Industries Polska Sp. z o.o., Boltech Sp. z o.o. Wśród pozostałych dużych przedsiębiorstw wymienić należy przede wszystkim: TRI Poland sp. z o.o., FTT Stomil Wolbrom SA (oba zlokalizowane w gminie Wolbrom), Glaspol sp. z o.o., Velvet Care (oba zlokalizowane w gminie Klucze), Takt Kwiatkowski i Miądzel s.j. (gmina Bolesław).
- ⇒ Stosunkowo wysoki udział wpływu z podatku CIT w dochodach własnych JST powiatu olkuskiego - udziały we wpływach do budżetów gmin powiatu olkuskiego z tytułu podatku CIT są niemal dwukrotnie wyższe od przeciętnej dla wszystkich gmin Małopolski. Należy mieć jednak na uwadze, że ta część dochodów własnych stanowi zaledwie 1,1% dochodów budżetów gmin ogółem.

⇒ Dominujące gałęzie wg PKD: handel, przetwórstwo przemysłowe oraz budownictwo - największy udział w lokalnej gospodarce posiadają podmioty zajmujące się handlem oraz naprawami pojazdów (34,5% podmiotów). W dalszej kolejności znajdują się przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (11,2%) oraz podmioty z branży budowlanej (11,0%).

⇒ Relatywnie wysoki odsetek ludności korzystającej z komunalnej infrastruktury technicznej - prawie wszyscy mieszkańcy powiatu olkuskiego nie mają problemu z dostępem do sieci wodociągowej – odsetek korzystających w gminach nie spada poniżej 95%, co jest wynikiem lepszym niż średnia dla województwa małopolskiego. Niższe, aczkolwiek również wyższe od średniej wojewódzkiej, wskaźniki określają dostępność do sieci gazowej. W tym wypadku dostępność dla całego powiatu wynosi prawie 70%. Najslabiej rozwinięta pozostaje sieć kanalizacyjna. Z instalacji sieciowej na terenie powiatu olkuskiego korzysta 51,2% mieszkańców, co jest wartością niższą od przeciętnej dla Małopolski.

Konsekwencje:

- Postrzeganie powiatu olkuskiego jako miejsca atrakcyjnego gospodarczo, ulokowanego na pograniczu dwóch największych aglomeracji Polski Południowej;
- obniżenie konkurencyjności gospodarki;
- zmniejszenie dochodów budżetów gmin oraz powiatu;
- spadek siły nabywczej ludności oraz powiązany z nim spadek jakości życia;
- wzrost emigracji zarobkowej.

Wyzwania:

- Podnoszenie innowacyjności gospodarki lokalnej;
- rewitalizacja obszarów przemysłowych i poprawa środowiska naturalnego;
- kontynuacja tworzenia stref aktywności gospodarczej;
- nawiązanie współpracy w ramach subregionu Małopolski Zachodniej, w tym: przygotowanie systemu zachęt dla potencjalnych inwestorów i doskonalenie obsługi;
- wsparcie i promocja szkolnictwa zawodowego (dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy);
- podjęcie działań na rzecz utworzenia szybkiego połączenia drogowego ze stolicą województwa oraz zwiększenia przepustowości komunikacyjnej dróg w układzie północ-południe na terenie Małopolski Zachodniej.

4. KAPITAŁ SPOŁECZNY

Wskaźniki:

- ⇒ Liczba organizacji pozarządowych na poziomie zdecydowanie niższym od średniej małopolskiej - choć z roku na rok zarejestrowanych jest coraz więcej fundacji i stowarzyszeń oraz innych organizacji społecznych, dystans pomiędzy powiatem olkuskim (w 2014 roku 23 podmioty na 1 tys. mieszkańców) a średnią dla Małopolski (33 podmioty) utrzymuje się na stałym poziomie. Jednocześnie jest to wynik niższy niż w przypadku pozostałych powiatów subregionu Małopolski Zachodniej.
- ⇒ Uczestnictwo w wyborach prezydenckich i parlamentarnych poniżej przeciętnej dla województwa - porównanie frekwencji na terenie powiatu olkuskiego w wyborach parlamentarnych i prezydenckich do średnich wskaźników w województwie małopolskim i średniej ogólnokrajowej wskazuje, że w każdym roku wyborczym frekwencja odnotowywana lokalnie była nieznacznie niższa od średniej małopolskiej, jednocześnie nie odbiegała istotnie od wartości przeciętnych na obszarze całego kraju.
- ⇒ Zaangażowanie w wybory samorządowe najwyższe spośród wybranych kategorii - frekwencja wyborcza w ostatnich trzech wyborach samorządowych na terenie powiatu olkuskiego była wyższa od średniej krajowej oraz średniej dla województwa małopolskiego. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że we wszystkich gminach powiatu olkuskiego w wyborach samorządowych w 2014 roku odnotowano frekwencję wyższą niż w przypadku całego kraju. Może to być powód do wnioskowania o zwiększeniu poziomu zaufania do lokalnej klasy politycznej oraz generalnej kultury politycznej.
- ⇒ Niski wskaźnik uczestnictwa w kulturze – wedle danych BDL GUS, w 2014 roku zorganizowano łącznie 7 imprez, w których uczestniczyło łącznie 8 980 osób. Liczba zorganizowanych imprez była porównywalna do wartości dla powiatów: będzińskiego (8 imprez) oraz chrzanowskiego (7 imprez), jednak niższa od wyniku powiatu wadowickiego (10 imprez) i zdecydowanie niższa od osiągnięć powiatu oświęcimskiego (85 imprez). Dodatkowo, w imprezach zorganizowanych na terenie powiatu olkuskiego w 2014 roku uczestniczyło zdecydowanie mniej uczestników – 8 980 osób wobec 14 700 osób w powiecie chrzanowskim, czy 30 500 osób w powiecie będzińskim. Na niskim poziomie kształtuje się także wskaźnik odwiedzających muzea w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – dla powiatu olkuskiego w 2014 roku wyniósł on 762 osoby i był zdecydowanie niższy od pozostałych powiatów z grupy porównawczej.

- ⇒ Relatywnie wysoki wskaźnik dostępności kultury – raport „Gdzie i jaka kultura jest w Polsce dostępna?” przedstawia powiat olkuski jako miejsce z jednym z wyższych wskaźników **dostępności** kultury w Polsce (wynika to m.in. ze strategicznego położenia między Krakowem i Śląskiem, gdzie oferta kulturalna jest bardzo wysoka). Wskaźnik dostępności nie jest jednak tożsamy z uczestnictwem w kulturze, określa natomiast łatwość z jaką ludzie mogą uczestniczyć w życiu kulturalnym.
- ⇒ Obserwowalny spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjach - dynamika zmian liczby uczniów szkół podstawowych w powiecie olkuskim w latach 2009-2013 wyniosła -8,5% (-538 uczniów) i była wyższa niż średnia dla województwa małopolskiego (-5,0%). W 2014 roku zaobserwowano natomiast wzrost liczby uczniów, który wynika przede wszystkim ze zmian w systemie edukacji – w tym roku po raz pierwszy do szkół podstawowych uczęszczać zaczęły dzieci w wieku 6 lat. Podobnie, dynamika zmian liczby uczniów szkół gimnazjalnych z lat 2009-2014 jest ujemna (-625 uczniów; -16,5%) i wyższa niż w przypadku średniej dla województwa małopolskiego (-13,9%).
- ⇒ Niskie wyniki z egzaminów w liceach i technikach - zdecydowana większość liceów ogólnokształcących nie wykorzystuje potencjału edukacyjnego uczniów, osiągając niekorzystne wskaźniki wartości dodanej zarówno w części humanistycznej, jak i ścisłej (poza nielicznymi wyjątkami). Ponadto w analizie uwidaczniają się licea, które zakwalifikować można do placówek wymagających pomocy (z niskimi wynikami i niską EWD). Jednocześnie żadne z analizowanych techników nie osiągnęło wyniku powyżej średniej dla województwa małopolskiego oraz korzystnego wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej.

Konsekwencje:

- Problemy społeczne;
- niebezpieczeństwo braku spójności i integracji społecznej;
- konieczność zachowania racjonalności ekonomicznej systemu oświaty w powiecie;
- możliwość pogłębiania się różnic w jakości nauczania w szkołach i placówkach oświatowych.

Wyzwania:

- Podniesienie zaufania społecznego;
- wzrost współpracy terytorialnej, międzyorganizacyjnej, międzysektorowej.
- wdrożenie partycypacyjnego modelu zarządzania publicznego;
- podnoszenie jakości kształcenia w szkołach powiatowych ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji kluczowych;

- organizacja systemu usług sektora oświaty z uwzględnieniem zmian demograficznych;
- konieczność optymalizacji kosztów w ramach systemu oświaty i wychowania.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje, szanse

T -> THREATS, czyli zagrożenia

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na **wewnętrzne**, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki **zewnętrzne** – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki **pozytywne**, czyli silne strony i szanse, oraz czynniki **negatywne**, czyli słabe strony i zagrożenia.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy SWOT dla powiatu olkuskiego, przygotowane na podstawie warsztatów z Konwentem Strategicznym.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
POŁOŻENIE I DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	
<p>1. Korzystne położenie pomiędzy aglomeracją krakowską i konurbacją śląską:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. dostęp do usług wyższego rzędu dla mieszkańców powiatu, b. duże rynki pracy i rynki zbytu dla produktów i usług, c. dostępność kadr, d. dostęp do edukacji, e. transfer technologii i innowacji, f. potencjał klientów dla oferty czasu wolnego powiatu olkuskiego – wykorzystanie atutów własnego środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowo-kulturowych. <p>2. Dobre połączenia komunikacyjne ze Śląskiem.</p> <p>3. Dogodny dostęp do dwóch międzynarodowych portów lotniczych – Balice i Pyrzowice.</p>	<p>1. Niedostateczne skomunikowanie powiatu ze stolicą województwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. brak połączenia kolejowego z Krakowem – połączenia z rozwijanym systemem kolei aglomeracyjnej, b. nieefektywne połączenie drogowe z Krakowem – duże natężenie ruchu na drodze krajowej nr 94, wydłużony czas dojazdu. <p>2. Niedostateczne połączenie w kierunku północ-południe na terenie subregionu Małopolski Zachodniej: Oświęcim – Chrzanów – Olkusz - oraz w kierunku przemysłowego Zawiercia (zła jakość dróg na niektórych odcinkach, brak połączenia z autostradą A4, mała przepustowość połączeń).</p> <p>3. Brak dróg obwodnicowych (lub inwestycje niedokończone) – m.in. Klucze, Olkusz, Wolbrom.</p>
PROCESY DEMOGRAFICZNE	
<p>1. Walory krajobrazowo-przyrodnicze, determinujące atrakcyjność osadniczą niektórych obszarów powiatu olkuskiego.</p> <p>2. Utrzymujące się dodatnie saldo migracji na obszary wiejskie powiatu (widoczne szczególnie w gminach: Bolesław i Klucze oraz na obszarach wiejskich gmin Olkusz i Wolbrom) - dobra lokalizacja pomiędzy aglomeracjami krakowską i śląską, walory przyrodnicze i krajobrazowe, atrakcyjność osadnicza.</p>	<p>1. Niekorzystne wskaźniki demograficzne, notowane w ciągu ostatnich kilku lat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. zmniejszająca się liczba mieszkańców powiatu, b. ujemny przyrost naturalny, c. ujemne saldo migracji – szczególnie widoczny odpływ ludności z miast, d. zmiany w strukturze społecznej - spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i znaczące zwiększenie się liczby osób

	<p>w wieku poprodukcyjnym - mające negatywny wpływ m.in. na system świadczenia usług publicznych oraz gospodarkę i rynek pracy (m.in. problem efektywności ekonomicznej systemu oświaty, konieczność zmian w dostępności usług dla osób starszych, ograniczenie podaży siły roboczej, obniżenie wpływów z podatku od osób fizycznych, itp.).</p>
<p>GOSPODARKA I RYNEK PRACY</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców dużo powyżej wartości dla innych powiatów subregionu Małopolski Zachodniej. 2. Wysokie wpływy z podatku CIT do budżetów samorządowych na terenie powiatu olkuskiego, w porównaniu do innych samorządów Małopolski. 3. Istniejące w powiecie strefy aktywności gospodarczej (Olkusz, Bukowno, Wolbrom), jako oferta dla inwestorów. 4. Rozpoczęty proces współpracy na linii samorząd-szkoły-pracodawcy: <ol style="list-style-type: none"> a. zainicjowane spotkania informacyjno-przygotowujące dla młodzieży i rodziców, b. stypendia fundowane przez pracodawców, c. klasy wielozawodowe, d. znaczna część praktyk odbywanych u pracodawców;. 5. Tradycje przemysłowo-gospodarcze na terenie powiatu, w tym tradycje związane z wydobyciem surowców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak współpracy i koordynacji w zakresie wspólnej promocji oraz przyciągania nowych inwestorów do istniejących na terenie powiatu stref aktywności gospodarczej. 2. Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego, oraz wysoki odsetek osób bezrobotnych w wieku niemobilnym. 3. Silne uzależnienie małych firm oraz mikroprzedsiębiorstw od największych podmiotów gospodarczych z terenu powiatu olkuskiego – podwykonawstwo, outsourcing, kooperacje, itp. 4. Wyczerpujące się zasoby kopalin – ekonomiczne skutki zakończenia wydobycia rud cynku i ołowiu na terenie powiatu olkuskiego. 5. Wciąż niedoskonały przepływ informacji pomiędzy pracodawcami i potencjalnymi pracownikami (uczniami szkół zawodowych) oraz placówkami kształcenia zawodowego – konieczność ukierunkowywania młodzieży oraz szybkiego reagowania na potrzeby rynku pracy.

<p>6. Dobrze wyposażone i prężnie działające Centrum Kształcenia Zawodowego i Kształcenia Ustawicznego w Olkuszu.</p> <p>7. Zapoczątkowany proces powołania silnej Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) na terenie powiatu olkuskiego – jako filia Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.</p> <p>8. Duża liczba firm z konkretnej branży znanych w skali europejskiej – np. branża obróbki metali.</p> <p>9. Potencjalne obszary do zagospodarowania pod strefy aktywności gospodarczej – obszary po byłych zakładach przemysłowych, obszary „otwierane” przez budowę nowych dróg (np. obwodnic), tereny prywatne, itp.</p> <p>10. Wysoki poziom nasycenia infrastrukturą techniczną (wodociąg, kanalizacja, gazociąg, sieci energetyczne i teleinformatyczne) na przeważającej części powiatu olkuskiego.</p>	<p>6. Brak możliwości kształcenia na terenie powiatu niektórych zawodów określonych jako deficytowe, w tym zawodów niszowych.</p> <p>7. Niewystarczająca liczba miejsc pracy, generowana przez przedsiębiorstwa obecnie funkcjonujące na terenie powiatu olkuskiego, w stosunku do popytu – emigracja zarobkowa.</p> <p>8. Występowanie obszarów poprzemysłowych wymagających rewitalizacji – odnowienia funkcji gospodarczych lub zmiany funkcji.</p> <p>9. Wysoki odsetek osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania (emeryci i renciści), powodujący m.in. spadek dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych i zmniejszenie aktywności rynkowej.</p>
--	--

KAPITAŁ SPOŁECZNY I USŁUGI PUBLICZNE

<p>1. Stosunkowo niski odsetek osób korzystających z pomocy społecznej na terenie powiatu – znacznie niższy niż średnio w Polsce, Małopolsce i subregionie Małopolski Zachodniej.</p> <p>2. Grupa aktywnych organizacji pozarządowych z terenu powiatu, korzystających ze wsparcia środków ponadlokalnych.</p> <p>3. Działanie Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego.</p> <p>4. Rozbudowana baza lecznictwa szpitalnego.</p>	<p>1. Rosnąca skala udzielanej pomocy społecznej z powodu bezrobocia i ubóstwa na terenie powiatu.</p> <p>2. Wzrastający odsetek osób bezrobotnych w wieku niemobilnym (45+) na terenie powiatu.</p> <p>3. Dynamicznie rosnący poziom bezrobocia długookresowego na terenie powiatu - powyżej 24 miesięcy.</p> <p>4. Utrzymująca się od kilku lat tendencja spadku liczby uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie powiatu.</p>
---	--

<p>5. Działalność Olkuskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.</p> <p>6. Rosnąca świadomość ekologiczna w społeczeństwie.</p>	<p>5. Społeczne i środowiskowe skutki likwidacji kopalń na terenie powiatu olkuskiego.</p> <p>6. Niewystarczająca podaż usług diagnostycznych i rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych.</p> <p>7. Brak instytucji świadczących usługi opiekuńcze dla osób starszych, także całodobowe (w niewielkim zakresie w stosunku do potrzeb usługi te funkcjonują w Środowiskowym Domu Samopomocy).</p> <p>8. Niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, warunkująca aktywność zawodową mieszkańców.</p> <p>9. Niska dostępność nowych mieszkań w kontekście możliwości ekonomicznych mieszkańców, w szczególności osób młodych.</p> <p>10. Dominująca liczba organizacji korzystających ze wsparcia finansowego tylko z budżetów gminnych i budżetu powiatu (niskie umiejętności absorpcji zewnętrznych środków finansowych u większości organizacji).</p> <p>11. Niski poziom zaangażowania obywatelskiego – niska frekwencja w wyborach, niezadowolający poziom partycypacji społecznej, itd.</p>
ATRAKCYJNOŚĆ REKREACYJNO-TURYSTYCZNA	
<p>1. Obiekty o wybitnym znaczeniu dla oferty czasu wolnego całego województwa małopolskiego:</p> <p>a. Pustynia Błędowska,</p> <p>b. krajobraz jurajski,</p> <p>c. obiekty na Szlaku Orlich Gniazd,</p> <p>d. starówka olkuska i tradycje miejskie Olkusza,</p>	<p>1. Brak spójnej, międzysamorządowej polityki i promocji oferty czasu wolnego powiatu olkuskiego.</p> <p>2. Brak wytyczonego w terenie, dobrze oznaczonego, wspólnego dla całego powiatu systemu ścieżek i szlaków rekreacyjnych – połączonego z powiatami sąsiednimi.</p>

<p>e. doliny rzek Białej Przemszy, Wodącej i Dłubni,</p> <p>f. unikalne zabytki architektury (zamki, dworki, klasztory, szlak architektury drewnianej),</p> <p>g. obszary leśne;</p> <p>h. obszary NATURA 2000.</p> <p>2. Słynne Międzynarodowe Olkuskie Dni Muzyki Organowej i Kameralnej - prezentacja muzyki organowej, wykonywanej na najstarszych w Polsce 32-głosowych organach barokowych autorstwa mistrza Hansa Hummela z Norymbergii, wykonanych w 1612, koncerty chórów, wystawy.</p> <p>3. Rozwijająca się infrastruktura rekreacyjno-turystyczna na terenie powiatu:</p> <p>a. wielofunkcyjne ścieżki rekreacyjne oraz trasy rowerowe (m.in. gminy Bukowno, Klucze),</p> <p>b. przygotowywany projekt ścieżki rowerowej (wraz z promocją) biegnącej przez teren wszystkich gmin powiatu olkuskiego - inicjator LGD;</p> <p>c. ścieżki konne, szlaki piesze, ścieżki edukacyjne, itp.</p> <p>4. Produkty tradycyjne i lokalne z terenu powiatu olkuskiego, m.in. owca olkuska (hodowla w gminie Trzyciąż), trunek alkoholowy „czar pustyni” (Klucze), kręciółki, smalec jurajski gotowany, sernik jurajski i chleb jurajski.</p> <p>5. Wydarzenia promujące teren powiatu olkuskiego – np. cykliczne Święto Ziemniaka w gminie Trzyciąż.</p>	<p>3. Niewystarczająca promocja wizerunkowa powiatu olkuskiego (jako miejsca do spędzania czasu wolnego) wśród mieszkańców aglomeracji krakowskiej i śląskiej.</p> <p>4. Niewystarczająca i niedostosowana do potrzeb klientów infrastruktura turystyczna, gastronomiczna i noclegowa na terenie powiatu.</p> <p>5. Brak komercjalizacji oferty czasu wolnego.</p>
--	--

<p>6. Skate Park w Olkuszu i odbywające się tam wydarzenia rekreacyjno-sportowe.</p> <p>7. Niematerialne dziedzictwo kulturowe powiatu olkuskiego.</p> <p>8. Działalność Lokalnej Grupy Działania Nad Białą Przemszą – kreowanie i wzmacnianie oferty czasu wolnego.</p>	
WSPÓŁPRACA I ZARZĄDZANIE	
<p>1. Skuteczność samorządów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych w różnych dziedzinach.</p>	<p>1. Niedostateczny poziom współpracy i wymiany informacji pomiędzy samorządami powiatu olkuskiego.</p> <p>2. Brak lidera samorządowego wśród jednostek subregionu Małopolski Zachodniej (kilka równorzędnych ośrodków miejskich) – przewaga podejścia opartego na konkuroowaniu nad projektami współpracy.</p> <p>3. Położenie w Małopolsce, ale też tendencje „odpychające” w kierunku Śląska – lepsze połączenia komunikacyjne, TV regionalna, itp.</p> <p>4. Niekorzystna sytuacja finansowa powiatu, powodująca m.in. problemy w zakresie inwestycji, w tym realizowanych przy wsparciu środków zewnętrznych.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Nowy okres programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020, m.in. środki w ramach RPO Województwa Małopolskiego.</p> <p>2. Planowana przez Zarząd Województwa (w ramach Małopolskiego Planu Inwestycyjnego na lata 2015-2023) budowa obwodnicy Wolbromia - od ul. Miechowskiej do ul. Skalskiej;</p>	<p>1. Opóźnienia w zakresie wykorzystania środków w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.</p> <p>2. Stagnacja gospodarcza i spadające dochody samorządów.</p> <p>3. Brak współpracy z gminami powiatu krakowskiego w zakresie rozbudowy DK 94.</p>

<p>3. Planowana przez Zarząd Województwa (w ramach Małopolskiego Planu Inwestycyjnego na lata 2015-2023) rozbudowa DW 791 - na odcinkach: Rodaki-Klucze oraz Żurada-Trzebinia.</p> <p>4. Perspektywa kontynuacji działań budujących potencjał Centrów Kształcenia Zawodowego na terenie Małopolski (RPO 2014-2020) – doposażenie, staże zawodowe, podnoszenie kompetencji kadry, nowe kierunki kształcenia, itp.</p> <p>5. Polityka wspierania i rozwoju klastrów opartych na specjalizacjach – możliwość rozwoju klastra w zakresie usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób starszych – na bazie istniejących obiektów (m.in. Wojewódzki Szpital Chorób Płuc i Rehabilitacji w Jaroszowcu).</p> <p>6. Zaangażowanie podmiotów gospodarczych w usługi ochrony zdrowia oraz politykę społeczną.</p> <p>7. Wdrożenie koncepcji „srebrnej gospodarki” na terenie woj. małopolskiego.</p> <p>8. Przenoszenie się firm do ośrodków subregionalnych – poszukiwanie oszczędności w kosztach funkcjonowania.</p> <p>9. Proces suburbanizacji w Polsce – poszukiwanie atrakcyjnych terenów osadniczych poza dużymi aglomeracjami.</p> <p>10. Budowa połączenia drogowego pomiędzy DK94 i autostradą A4.</p> <p>11. Planowane przez Zarząd Województwa szlaki rowerowe przebiegające przez teren powiatu olkuskiego (Velo Skawa, Velo Prądnik).</p>	<p>4. Brak szczegółowych informacji odnośnie planowanych kierunków zmian w kształceniu zawodowym.</p> <p>5. Niedostateczny dostęp do specjalistycznych usług medycznych.</p> <p>6. Fiskalizm państwa, wysokie koszty pracy dla pracodawców.</p> <p>7. Zmiany w zakładach przemysłowych (restrukturyzacja, likwidacja miejsc pracy), zmiany cywilizacyjne i technologiczne (automatyzacja, dominacja usług).</p> <p>8. Słaba jakość i negatywne postrzeganie społeczne szkolnictwa zawodowego w Polsce.</p> <p>9. Spadek jakości, wartości szkolnictwa wyższego w skali całego kraju.</p> <p>10. Braki w wykształceniu i wiedzy praktycznej absolwentów szkół - problem z dostępnością wykwalifikowanej kadry dla przedsiębiorstw z terenu powiatu.</p> <p>11. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.</p> <p>12. Niedostosowanie systemu świadczenia usług publicznych do struktury i potrzeb społecznych.</p> <p>13. Skomplikowane procedury pozyskiwania środków europejskich, duża konkurencja w aplikowaniu o środki europejskie, wpływ polityki na podział środków europejskich.</p> <p>14. Rozdrobnienie gruntów.</p>
---	---

12. Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i przestrzenna - jako szansa na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem, itd. 13. Tereny wyrobisk popiaskowych w Bukownie doskonałym miejscem do budowy wodnego zbiornika retencyjno-rekreacyjnego. 14. Rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, promocja samozatrudnienia, przy wykorzystaniu nowych metod i narzędzi nauczania przedsiębiorczości (gry symulacyjne, staże, praktyki, programy współpracy z pracodawcami, itd.). 15. Współpraca regionalna - Strategia dla rozwoju Polski południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020. 16. Nowa polityka senioralna państwa (Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020, program Senior-WIGOR, itp.). 17. Nowa polityka prorodzinna państwa (program „Rodzina 500 Plus”, program Maluch, itp.). 18. Wzrost popularności idei ekonomii społecznej.	

5. WYZWANIA ROZWOJOWE POWIATU OLKUSKIEGO

W przestrzeni każdej jednostki samorządu terytorialnego można wyróżnić tematyczne grupy podstawowych barier i szans rozwojowych, nazwanych w niniejszej Strategii wyzwaniami rozwojowymi. Innymi słowy, wyzwania rozwojowe to globalnie określone zagadnienia, których stopniowa i systematyczna realizacja (przez wielu partnerów publicznych, prywatnych i pozarządowych – ponieważ ich skala wykracza poza kompetencje i możliwości jakiegokolwiek pojedynczego podmiotu, np. powiatu olkuskiego) doprowadzi w efekcie do zniwelowania barier i rozwoju całej wspólnoty powiatowej.

Wyzwania rozwojowe są wynikiem wniosków z diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy strategicznej SWOT powiatu olkuskiego. Z kolei na ich kanwie zidentyfikowano wizję rozwoju, obszary strategiczne, a w ramach nich cele strategiczne i operacyjne.

W wyniku dyskusji nad zasobami wewnętrznymi oraz otoczeniem powiatu olkuskiego, a także w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, można sformułować kilka najistotniejszych na obecną chwilę wyzwań społeczno-gospodarczych, stojących przed wspólnotą samorządową powiatu olkuskiego. Na pierwszy plan wyłaniają się potrzeby w zakresie niwelowania **niekorzystnych wskaźników demograficznych**, które wpływają na wszystkie inne obszary społeczno-ekonomiczne wspólnoty powiatowej. Bardzo istotną kwestią jest **dynamizowanie rozwoju gospodarczego** i wykorzystanie w tym celu atutów powiatu (kapitał intelektualny, grunty pod przyszłe tereny inwestycyjne, położenie w sąsiedztwie dużych aglomeracji, itp.). Ważnym wyzwaniem jest **zawiązanie (usankcjonowanie) ścisłej współpracy międzysamorządowej** wewnątrz powiatu olkuskiego, m.in. w celu wspólnej realizacji projektów infrastrukturalnych, gospodarczych i społecznych. Wyzwaniami rozwojowymi dla powiatu olkuskiego oraz samorządów gminnych wciąż pozostaje kontynuacja działań z zakresu **ochrony środowiska** oraz kształtowania **oferty czasu wolnego** dla mieszkańców i gości.

Wyzwania rozwojowe powiatu olkuskiego do 2023 roku:

I. ZMNIJSZENIE DYNAMIKI NIEKORZYSTNYCH ZJAWISK DEMOGRAFICZNYCH ZACHODZĄCYCH NA TERENIE POWIATU OLKUSKIEGO

- Jedną z najważniejszych grup problemów na terenie powiatu olkuskiego są niekorzystne tendencje demograficzne, obserwowane co najmniej na przestrzeni kilku ostatnich lat. Tendencje te są charakterystyczne również dla niemal całego subregionu Małopolski Zachodniej, jednak na terenie powiatu olkuskiego osiągają szczególnie niekorzystne wartości. Mowa przede wszystkim o kilku zasadniczych wskaźnikach demograficznych - systematycznie zmniejszająca się liczba mieszkańców powiatu (od 114,9 tys. w 2010 roku do 113,6 tys. w 2014 roku), wynikająca m.in. ze stale ujemnego przyrostu naturalnego (od -0,2‰ w 2010 roku do -1,7‰ w 2014 roku) oraz ujemnego salda migracji (średnio -1,7‰ w latach 2010-2014). Poważnym i narastającym problemem jest także zmiana struktury ekonomicznych grup ludności w powiecie, które będą miały w przyszłości decydujące znaczenie w kształtowaniu samorządowych polityk społecznych, tj. edukacja, ochrona zdrowia, czy też pomoc społeczna. Grupa mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w 2010 roku wynosiła 17,6%, a w 2014 roku 16,8%. Grupa w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) w 2010 roku stanowiła 65% społeczeństwa powiatu wobec 63% w 2014 roku. Natomiast grupa w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 lat) wzrosła z 17,4% w 2010 roku do aż 20,2% w 2014 roku. Prognoza GUS dla powiatu olkuskiego do roku 2035, przy utrzymaniu dotychczasowych tendencji, jest jeszcze bardziej niepokojąca - najmłodsza grupa mieszk. zmniejszy się o kolejne 29%, w wieku produkcyjnym zmniejszy się o 14%, a w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o kolejne 14%. Konsekwencje tych zmian staną się bardzo istotne nie tylko dla polityk społecznych prowadzonych przez samorządy i ich budżetów, ale również dla lokalnej gospodarki. Przeciwdziałanie niekorzystnym tendencjom demograficznym jest niezwykle trudne i powinno być przedmiotem starań wszystkich instytucji publicznych (począwszy od państwa), pozarządowych i gospodarczych. W sytuacji powiatu olkuskiego ważnym aspektem jest dążenie do zwiększania atrakcyjności: osadniczej (tereny pod mieszkalnictwo, mieszkania wielorodzinne, czyste środowisko, itp.), komunikacyjnej (dogodny i szybki dojazd prywatny i publiczny do Krakowa i w kierunku Śląska - dojazd do pracy, szkoły, itp.), gospodarczej (zagospodarowanie istniejących SAG, tworzenie i promocja nowych terenów inwestycyjnych, wdrażanie innowacji w przedsiębiorstwach, itp.). Powyższe atrakcyjności są niezwykle ważne w kontekście położenia powiatu między aglomeracjami krakowską i śląską, które w obecnej sytuacji "drenują" demograficznie sąsiednie tereny. Sukces można odnieść poprzez stopniowe odwracanie tej sytuacji - powiat olkuski jako miejsce życia dla osób pracujących, bądź kształcących się w aglomeracjach. Do tego jednak niezbędne są atrakcyjne warunki osadnicze, komunikacyjne i gospodarcze. Ponadto powiat olkuski (a przede wszystkim jego ośrodki miejskie) powinien stanowić w najbliższych latach ważne centrum usług publicznych, co również przyczynia się do hamowania niekorzystnych procesów demograficznych. Rozproszone funkcje usługowe ośrodków miejskich w subregionie Małopolski Zachodniej (brak miasta - wyraźnego lidera subregionu) powodują iż Olkusz, jako największy ośrodek miejski powiatu, musi rozwijać funkcje edukacyjne, zdrowotne, kulturalne, rekreacyjno-sportowe, administracyjne - stanowiące o atrakcyjności gospodarczej i osadniczej. Ze względu na wagę i skalę, wyzwanie powyższe realizują wszystkie obszary strategiczne niniejszej Strategii.

II. POBUDZANIE I DYNAMIZOWANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO NA TERENIE POWIATU OLKUSKIEGO

- Powiat olkuski należy do najlepiej "nasyconych" podmiotami gospodarczymi w woj. małopolskim. Na jego terenie notuje się ok. 104 podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON na każdy 1 tys. mieszkańców. Dla porównania wartości tego wskaźnika dla powiatu chrzanowskiego wynoszą 93 podmioty, oświęcimskiego 91, a wadowickiego 101. Biorąc pod uwagę że powiat olkuski był terenem przechodzącym przez ostatnie 25 lat głęboką restrukturyzację gospodarki, należy uznać, że obecne wyniki są niewątpliwie sukcesem. Oczywiście stan gospodarki lokalnej jest wciąż niewystarczający do zapewnienia np. wystarczającej liczby miejsc pracy (stosunkowo wysokie bezrobocie, ponad 95% podmiotów to firmy poniżej 10 pracowników lub jednoosobowe działalności gospodarcze, nie generujące nowych miejsc pracy). Wzmacnianie pozycji gospodarczej powiatu olkuskiego jest uwarunkowane pokonaniem kilku istotnych barier rozwojowych. Na pierwszy plan wysuwają się problemy z zagospodarowaniem istniejących oraz brakiem nowych, dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych. W związku z tym, mimo dogodnego położenia na trasach przepływu towarów, usług, innowacji, kapitału ludzkiego i finansów pomiędzy aglomeracjami krakowską i śląską, na dzień dzisiejszy powiat olkuski nie może pochwalić się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną (do tego dochodzi brak dogodnej komunikacji drogowej i kolejowej do Krakowa). Znaczącym aspektem w ramach niniejszego wyzwania jest również zwiększanie innowacyjności przedsiębiorstw, nawiązywanie przez nie współpracy z uczelniami wyższymi i ośrodkami badawczo-rozwojowymi zlokalizowanymi w pobliskich metropoliach, wykorzystywanie nowych technologii - również przy udziale środków europejskich. Uzupełnieniem dla tak rozumianej aktywizacji gospodarczej muszą być działania z zakresu współpracy różnych sektorów w kreowaniu skutecznego systemu edukacji ogólnej i zawodowej – z zaangażowaniem sektora gospodarczego oraz zdecydowana poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej. Na niniejsze wyzwanie odpowiada głównie I Obszar Strategiczny "Gospodarka, edukacja i rynek pracy".

III. ZARZĄDZANIE WSPÓLNOTAMI POPRZEZ ŚCISŁĄ WSPÓŁPRACĘ SAMORZĄDOWĄ I MIĘDZYSEKTOROWĄ ORAZ WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW WŁASNYCH

- Nowe regulacje europejskiej polityki spójności i polskiej polityki rozwoju wprowadzają nacisk na terytorialne zarządzanie publiczne, m.in. poprzez obszary funkcjonalne, które mają być punktem odniesienia dla środków europejskich i krajowych. Obszar funkcjonalny wg Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju to: „zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”. Powiat olkuski obecnie nie tworzy obszaru funkcjonalnego. Przede wszystkim brakuje podstawowego zinstytucjonalizowania współpracy pomiędzy samorządami go tworzącymi (np. coś na kształt Konwentu Starosty, Burmistrzów i Wójtów Powiatu Olkuskiego). Podobne formy znacznie ułatwiają współpracę w zakresie realizacji różnych inwestycji, projektów społecznych, czy też pozyskiwania środków zewnętrznych. Są również płaszczyzną integrującą wokół spraw ważnych dla wspólnoty powiatowej oraz nawiązywania współpracy z sektorem gospodarczym i pozarządowym. Niniejsze wyzwanie jest realizowane częściowo przez II Obszar Strategiczny "Kapitał społeczny i zarządzanie rozwojem powiatu".

IV. DBAŁOŚĆ O STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO W POWIECIE OLKUSKIM

- Stan środowiska naturalnego jest bardzo ważną determinantą rozwoju dla powiatu olkuskiego. Wysoki stopień uprzemysłowienia (w tym przemysł ciężki i wydobywczy), położenie na styku aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej oraz pozostałości po działalności przemysłowej minionej epoki (m.in. przemysł wydobywczy) wymusza działania z zakresu stałego podwyższania poziomu ochrony i waloryzowania środowiska. Działania te leżą w gestii różnych sektorów – w tym prywatnego. W zakresie zadań samorządowych z pewnością leżą kwestie dywersyfikacji systemu dostarczania wody oraz likwidacji leja depresyjnego w kontekście likwidacji Zakładów Górniczo-Hutniczych "Bolesław" S.A. w Bukowni, rozszerzania sieci kanalizacyjnych, tworzenia warunków (np. poprzez projekty w ramach środków zewnętrznych) do zmniejszania poziomu niskiej emisji i wymiany źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, stosowaniu odnawialnych źródeł energii, itp. Wiele z tych zadań przynależy do kompetencji gminnych, jednak powinna być realizowana w sposób globalny – jeżeli planowane jest korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska przyczyni się nie tylko do poprawy jego parametrów, ale również do zwiększenia jakości życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu. Równolegle muszą być prowadzone działania z zakresu edukacji ekologicznej mieszkańców, w tym rozumianej jako gotowość do ponoszenia wyższych kosztów bytowych na rzecz życia w czystszej i zdrowszym środowisku. Potrzebny jest również nowy wizerunek splatający zasoby przyrodnicze z walorami kulturowymi i rekreacyjnymi powiatu. Oryginalność niektórych produktów terytorialnych, jakie mogą być przedmiotem konsumpcji dla mieszkańców, turystów, inwestorów, czy codziennie przybywających na obszar powiatu, powinna być traktowana jako ważny argument w działaniach promocyjnych. Wiele jest do zaoferowania, a wśród zalet niektóre aspekty przestrzeni wydają się być wyjątkowo niedoceniane.

V. WŁĄCZANIE W OBIEG GOSPODARCZY WALORÓW TURYSTYCZNO-KULTUROWYCH POWIATU OLKUSKIEGO

- Powiat olkuski ma do zaoferowania oryginalne walory przyrodnicze i kulturowe o znaczeniu co najmniej krajowym - Pustynia Błędownska, krajobraz jurajski, obiekty na Szlaku Orlich Gniazd, starówka olkuska i tradycje miejskie Olkusza, unikalne zabytki architektury, obszary NATURA 2000. Mimo tych walorów i położenia w sąsiedztwie dużych aglomeracji, turystyka i rekreacja nie stanowią w powiecie istotnej branży gospodarczej. Brakuje produktów turystycznych, infrastruktury rekreacyjno-turystycznej, promocji oraz oryginalnych przedsięwzięć kulturalnych bazujących na walorach przyrodniczych i kulturowych powiatu. Powyższe elementy są niezbędne do wywołania popytu na rynku, który z kolei może prowadzić do podejmowania działalności gospodarczych w ramach przemysłów czasu wolnego. Oryginalność walorów powiatu olkuskiego nie gwarantują samoistnego rozwoju turystyki i rekreacji. Walory te w konkurencji z regionalnymi ośrodkami turystycznymi (Kraków, Wieliczka, Oświęcim, Wadowice, itp.) są mniej znane i z pewnością w przewidywanej przyszłości nie będą stanowić głównej gałęzi gospodarczej powiatu. Jednak posiadają wszelkie cechy predysponujące je do odgrywania istotnej, dodatkowej branży ekonomicznej. Potrzebne są również intensywne działania promocyjne, szczególnie skierowane do mieszkańców pobliskich aglomeracji, wśród których wizerunek powiatu nie kojarzy się ze spędzaniem wolnego czasu.

6. WIZJA I MISJA ROZWOJU POWIATU OLKUSKIEGO

Wizja rozwoju powiatu olkuskiego stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2023 roku. Określa stan docelowy, do którego dąży cała wspólnota powiatu, tj. władze samorządowe powiatu i gmin oraz ich partnerzy społeczni i gospodarczy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza powiat. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA „POWIAT OLKUSKI 2023”

W 2023 roku powiat olkuski w pełni korzysta ze swojego strategicznego położenia w obrębie makroregionalnego obszaru współpracy krakowsko-górnośląskiej, dzięki wzmocnieniu powiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych z Krakowem, a także Katowicami i Bielskiem-Białą, jak również wewnątrz subregionu Małopolski Zachodniej.

Powiat olkuski stanowi obszar koncentracji i rozwoju potencjału gospodarczego, gdzie efektywnie zarządzane są i rozwijane strefy aktywności gospodarczej oraz prowadzone procesy rewitalizacji, mające na celu odnowę i poprawę funkcjonalności obszarów zdegradowanych, w tym terenów przemysłowych. Zróżnicowana i innowacyjna gospodarka, bazująca na lokalnych zasobach i potencjałach, przyjazna środowisku, cechuje się konkurencyjnością i wysokim poziomem zatrudnienia. Lokalny system edukacji, w tym nowoczesne szkolnictwo zawodowe, reaguje na potrzeby płynące ze strony pracodawców i rynku pracy. Szeroka współpraca przedsiębiorców, szkół i placówek oświatowych oraz służb zatrudnienia wspiera procesy przeciwdziałania bezrobociu oraz wzmacnia spójność i atrakcyjność powiatu.

Tradycyjnie uprzemysłowiony charakter powiatu olkuskiego ulega stopniowemu równoważeniu poprzez rozwój alternatywnych obszarów działalności gospodarczej, szczególnie związanych z obsługą ruchu turystycznego – na bazie oferty nowych produktów i usług czasu wolnego. Walory kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe są czynnie chronione i waloryzowane, a jednocześnie stanowią ważne czynniki rozwoju społeczno-ekonomicznego, kreując dochody w sferze usług i produkcji oraz generując nowe miejsca pracy.

Zrównoważony rozwój powiatu olkuskiego przynosi korzyści w postaci polepszenia jakości usług komercyjnych i publicznych oraz standardów życia. Wzmacniane są jego funkcje osadnicze i rezydencjonalne. Jest on dobrym i przyjaznym miejscem do życia, pracy i spędzania czasu wolnego.

Olkusz - stolica administracyjna powiatu – stanowi ważny, ponadlokalny ośrodek usług publicznych wyższego rzędu, wzmacniając tym samym atrakcyjność powiatu olkuskiego.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju powiatu olkuskiego. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, samorządy, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju powiatu olkuskiego, upowszechniania jego walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU POWIATU OLKUSKIEGO

Naszą misją jest kreowanie zrównoważonego, trwałego i intensywnego rozwoju powiatu olkuskiego, w szczególności poprzez wspólne wspieranie innowacyjnej gospodarki, efektywniej korzystającej z lokalnych zasobów i potencjałów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność społeczno-ekonomiczną i terytorialną całego powiatu.

7. PLAN OPERACYJNY STRATEGII

Obszary strategiczne, wyszczególnione w Strategii, wynikają z przyjętej wizji rozwoju powiatu olkuskiego do 2023 roku i wyzwań rozwojowych, zdefiniowanych na podstawie analiz statystycznych i strategicznych (m.in. diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu, analiza SWOT). Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono zatem cztery obszary strategiczne (priorytety), które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

OBSZAR STRATEGICZNY I.	GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY
OBSZAR STRATEGICZNY II.	KAPITAŁ SPOŁECZNY I ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU
OBSZAR STRATEGICZNY III.	OCHRONA ŚRODOWISKA
OBSZAR STRATEGICZNY IV.	OFERTA CZASU WOLNEGO

Dla każdego z obszarów strategicznych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2023 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty powiatu olkuskiego w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023.

Schemat 1 Struktura celów Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023.

<p>Obszar strategiczny: GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY</p>	<p>Obszar strategiczny: KAPITAŁ SPOŁECZNY I ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU</p>	<p>Obszar strategiczny: OCHRONA ŚRODOWISKA</p>	<p>Obszar strategiczny: OFERTA CZASU WOLNEGO</p>
<p>Cel strategiczny I: ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI LOKALNEJ POWIATU OLKUSKIEGO</p>	<p>Cel strategiczny II: EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU W OPARCIU O PARTNERSKIE MECHANIZMY WSPÓLPRACY ORAZ MOBILIZOWANIE ZASOBÓW</p>	<p>Cel strategiczny III: POPRAWA PARAMETRÓW ŚRODOWISKOWYCH ORAZ OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI NA TERENIE POWIATU OLKUSKIEGO</p>	<p>Cel strategiczny IV: KSZTAŁTOWANIE ZINTEGROWANEJ I RÓŻNORODNEJ OFERTY CZASU WOLNEGO</p>
<p>Cele operacyjne:</p> <p>1.1 Zwiększanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną.</p> <p>1.2 Wspieranie i pobudzanie aktywności ekonomicznej mieszkańców powiatu.</p> <p>1.3 Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego.</p> <p>1.4 Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>2.1 Wzmacnianie kapitału intelektualnego.</p> <p>2.2 Zabezpieczenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze zdrowotnym i społecznym.</p> <p>2.3 Wieloszczeblowe zarządzanie polityką rozwoju.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>3.1 Rozwój infrastruktury ochrony środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>4.1 Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej.</p> <p>4.2 Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu olkuskiego.</p>

OBSZAR STRATEGICZNY: GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY

cel strategiczny:

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej powiatu olkuskiego

-
- 1.1 Zwiększanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną.
 - 1.2 Wspieranie i pobudzanie aktywności ekonomicznej mieszkańców powiatu.
 - 1.3 Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego.
 - 1.4 Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców.

Strategia postępowania w obszarze strategicznym:

Niniejszy obszar strategiczny skupia w sobie dziedziny najistotniejsze dla rozwoju gospodarczego powiatu olkuskiego, ujmując je globalnie, ale też wskazując przede wszystkim na powiązania istniejące między nimi. Chodzi przede wszystkim o zależności pomiędzy edukacją (zarówno ogólną, jak i zawodową) – rynkiem pracy (kwalifikacje, umiejętność znalezienia swojego miejsca na rynku pracy) – a gospodarką lokalną (potrzeby pracodawców w zakresie personelu, umiejętność podejmowania własnych działalności gospodarczych, itp.).

Powiat olkuski jest jednym z lepiej rozwiniętych gospodarczo obszarów Małopolski. Świadczą o tym wskaźniki liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców, istniejące firmy średnie i duże, jak i duża liczba podmiotów małych i mikro. Jednak ta struktura gospodarcza nie jest póki co w stanie zapewnić wystarczającej liczby miejsc pracy, co w konsekwencji powoduje wysokie bezrobocie w porównaniu do innych powiatów Małopolski oraz emigrację zarobkową ludzi młodych. Z drugiej strony na rynku pracy znajduje się wielu absolwentów nie mogących znaleźć zatrudnienia, co może świadczyć o ich niedostosowanych kwalifikacjach i niewystarczających umiejętnościach przekwalifikowania. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż co 3 osoba zarejestrowana jako bezrobotna pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, tracąc prawie zupełnie posiadane umiejętności, czy kwalifikacje.

Stąd też, niniejszy obszar strategiczny skupia się na kilku zasadniczych aspektach tej problematyki:

- zwiększenie stopnia współpracy pomiędzy sektorem gospodarczym, a placówkami oświatowymi i instytucjami rynku pracy – m.in. poprzez stały przepływ informacji, włączanie pracodawców w proces przygotowania zawodowego w szkołach, stosowanie nowoczesnych technologii i metod kształcenia zawodowego, itp. – Cel operacyjny nr 1.1 „Zwiększanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną”;
- inicjowanie przedsiębiorczości mieszkańców, co w dłuższej perspektywie czasu przyczynia się do powstawania coraz to nowych lokalnych małych i mikro firm, przeciwdziałając w ten sposób migracjom zarobkowym oraz zapewniając byt materialny – Cel operacyjny nr 1.2 „Wspieranie i pobudzanie aktywności ekonomicznej mieszkańców powiatu”;

- tworzenie dogodnych warunków dla firm dużych i średnich – m.in. poprzez współpracę na rzecz promowania istniejących stref aktywności gospodarczej, dbanie w planach zagospodarowania o areał gruntów pod przyszłe tereny inwestycyjne, nawiązywanie współpracy branżowej o charakterze klastrowym pomiędzy różnymi podmiotami, wdrażanie innowacji w lokalnych przedsiębiorstwach oraz procesy rewitalizacyjne – Cel operacyjny nr 1.3 „Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego”;
- poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu, co warunkuje zarówno przyciąganie inwestorów, powstawanie nowych miejsc pracy, jak i mobilność zawodową mieszkańców w poszukiwaniu pracy poza miejscem zamieszkania (dojazdy), a także determinuje wiele innych czynników życia społeczno-gospodarczego – Cel operacyjny nr 1.4 „Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców”.

W pierwszym z celów operacyjnych, przeznaczonym dla placówek oświatowych, instytucji rynku pracy, pracodawców oraz samorządów, najważniejszym wydaje się stworzenie powiatowego systemu współpracy i wymiany informacji nt. potrzeb lokalnych przedsiębiorstw i możliwości instytucji edukacyjnych oraz rynku pracy. Stworzenie takiego sprawnego systemu jest przedsięwzięciem trudnym ze względu na brak podobnych praktyk dotychczas, zaangażowanie wielu podmiotów, przełamanie pewnych stereotypów funkcjonujących zarówno w środowiskach gospodarczych, jak i oświatowych oraz rynku pracy. Inicjatorem takiego systemu (jego zakresu, kształtu, itp.) powinny być samorzady powiatu olkuskiego – organy powiatowe oraz gminne. Ponadto w obszarze tym istnieje wiele zadań doskonale nadających się na projekty z wykorzystaniem środków europejskich, które są dostępne w Regionalnym Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Niektóre z tych zadań są kontynuacją prowadzonych już działań przez powiat i jego partnerów – np. modernizacja centrów kształcenia zawodowego i innych placówek edukacji zawodowej, realizacja projektów w zakresie przeciwdziałanie bezrobociu, zdobywanie nowych kwalifikacji, kursy kwalifikacyjne, itp. Inne są nowościami, które są mocno promowane w obecnym okresie programowych środków europejskich, w tym np.: powiatowy system indywidualnego doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych, edukacja rodziców w zakresie kierunkowania zawodowego dzieci, zaangażowanie przedsiębiorców i cechów rzemiosł w budowę programów edukacji zawodowej, klasy patronackie i wiele innych.

W drugim celu operacyjnym, dotyczącym pobudzania aktywności ekonomicznej mieszkańców dużą rolę do odegrania posiadają tzw. instytucje otoczenia biznesu (IOB), które w obecnej perspektywie finansowej posiadają różne możliwości wspierania indywidualnej małej i mikro przedsiębiorczości. Wsparcie to polega na działaniach z zakresu udzielania niskoprocentowanych pożyczek, gwarancji kredytowych, prowadzenia szkoleń branżowych, informowania o źródłach finansowania działalności przedsiębiorstw oraz pomoc w sporządzaniu wniosków aplikacyjnych, itp. Należy dążyć, aby powiat olkuski znajdował się w orbicie oddziaływania możliwie wielu instytucji otoczenia biznesu, które swoimi projektami mogą wspierać lokalne MŚP. Ważnym instrumentem pozostaje wprowadzanie elementów atrakcyjnej edukacji biznesowej (gry, zabawy, konkursy, wizyty w firmach, spotkania z przedsiębiorcami, itp.) w szkołach już od najmłodszych lat. Do tego celu operacyjnego zaliczono również wsparcie rolnictwa opartego na produkcji tradycyjnej (również ekologicznej) oraz gospodarstw agroturystycznych – co dotyczy głównie obszarów wiejskich powiatu.

Trzeci cel operacyjny przeznaczony jest głównie dla sektora gospodarczego, w tym inwestorów lokalnych i zewnętrznych. Jest to ta część gospodarki gdzie powstają nowe miejsca pracy. Cel zakłada zagospodarowanie istniejących stref aktywności gospodarczej (m.in. w Olkuszu, Bukownie, Wolbromiu), które wciąż posiadają rezerwy wolnych gruntów, ale również przewiduje przyszłościowo dbałość o dostęp do nowych gruntów inwestycyjnych. Istotnym działaniem jest również podejmowanie współpracy na poziomie samorządowym, uczelnianym i lokalnych firm w celu wprowadzania nowych technologii i rozwiązań innowacyjnych, na co są przewidziane pokaźne środki zewnętrzne (m.in. w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój 2014-2020). Ważnym aspektem w tym obszarze jest również systematyczne budowanie powiązań typu klastrowego, w oparciu o istniejące branże gospodarcze (np. rehabilitacyjno-lecznicze z wykorzystaniem szpitala w Jaroszowcu oraz innych podmiotów branżowych lub przemysłu gumowego na bazie zakładów w gminie Wolbrom, itp.). Działania z tego zakresu należą przede wszystkim do sektora gospodarczego (m.in. samorządu gospodarczego) przy wsparciu i udziale samorządu terytorialnego. Niniejszy cel zawiera również zadanie dotyczące wprowadzania rewitalizacji na obszarach zdegradowanych.

Ostatni cel operacyjny, dotyczący zwiększenia dostępności komunikacyjnej powiatu, odnosi się do wszystkich obszarów strategicznych. Został ujęty w obszarze dotyczącym gospodarki, ponieważ ma bardzo duży wpływ na postrzeganie powiatu olkuskiego jako miejsca atrakcyjnego do prowadzenia działalności gospodarczej. W praktyce zadania w nim zawarte determinują również wiele spraw społecznych. Działania dzielą się one na dwie kategorie: kierunki interwencji będące w kompetencjach powiatu (głównie układ dróg powiatowych) oraz realizowane przez inne jednostki – krajowe, regionalne. W przypadku tych drugich, Strategia ujmuje je (mimo zupełnego braku decyzyjności ze strony powiatu co do ich realizacji) ze względu na to, iż po pierwsze stanowią one zasadnicze determinanty rozwoju dla całej wspólnoty powiatowej i wpływają niemal na wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego, a po drugie – zgodnie z obecnymi wytycznymi co do zawartości strategii rozwoju – są jednymi z najważniejszych potrzeb ponadlokalnych dla całego obszaru funkcjonalnego. Wśród zadań tego typu znalazły się te, które zostały zatwierdzone w Małopolskim Planie Inwestycyjnym na lata 2015-2023 (rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 791, obwodnica Wolbromia), jak również takie, które na razie są projektami deklaratywnymi, ale bardzo istotnymi dla powiatu olkuskiego – m.in.: budowa połączenia w ramach sieci TEN-T DK 94 z autostradą A4, przebudowa drogi krajowej nr 94 na odcinku Olkusz-Kraków do standardów drogi dwujezdniowej wraz z realizacją północnej obwodnicy Olkusza, opracowanie koncepcji i budowa połączenia kolejowego miasta Olkusza z Krakowem, czy rozwój sieci teleinformatycznych.

OBSZAR STRATEGICZNY

GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty.

CEL STRATEGICZNY: ZWIĘKSZENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI LOKALNEJ POWIATU OLKUSKIEGO			
Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy
1.1 Zwiększanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną	1.1.1 Opracowanie i wdrożenie powiatowego systemu przepływu informacji pomiędzy pracodawcami i potencjalnymi pracownikami (uczniami szkół zawodowych) oraz placówkami kształcenia zawodowego - szybkie reagowanie na potrzeby rynku pracy (np. okresowe spotkania robocze placówek edukacji zawodowej i kluczowych przedsiębiorstw z samorządami powiatu olkuskiego).	Organy powiatu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Przedsiębiorstwa z terenu powiatu, Placówki edukacji zawodowej	Organizacje pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy, Gminy powiatu olkuskiego
	1.1.2 Promocja placówek kształcenia zawodowego i kształcenia ustawicznego, szczególnie w szkołach gimnazjalnych i wśród rodziców.	Placówki edukacji zawodowej	Szkoły gimnazjalne, Rady rodziców, Gminy powiatu olkuskiego Organy powiatu
	1.1.3 Realizacja metod włączających pracodawców w proces kształcenia zawodowego młodzieży na terenie powiatu (m.in. klasy patronackie, stypendia dla młodzieży, efektywne praktyki zawodowe, nauka w miejscu pracy, wizyty w firmach, spotkania z pracodawcami, itp.)	Placówki edukacji zawodowej, Przedsiębiorstwa z terenu powiatu	Organy powiatu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Organizacje pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy

	<p>1.1.4 Stosowanie nowoczesnych rozwiązań w edukacji zawodowej – m.in. klasy wielozawodowe, kursy kwalifikacyjne, zaangażowanie cechów rzemiosł – programy edukacyjne, filmy instruktarzowo-promocyjne o zawodach rzemieślniczych, itp.</p>	<p>Placówki edukacji zawodowej</p>	<p>Przedsiębiorstwa z terenu powiatu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Organizacje pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy</p>
	<p>1.1.5 Wdrażanie narzędzi edukacji rodziców w zakresie kierunkowania zawodowego dzieci - promocja podejmowania nauki na kierunkach zawodowych, w tym technicznych</p>	<p>Placówki edukacji zawodowej, Szkoły gimnazjalne</p>	<p>Przedsiębiorstwa z terenu powiatu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Gminy powiatu olkuskiego Organizacje pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy</p>
	<p>1.1.6 Rozwój powiatowego systemu indywidualnego doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych</p>	<p>Gminy powiatu olkuskiego, placówki edukacyjne</p>	<p>Organy powiatu, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Powiatowy Urząd Pracy, Ochotniczy Hufiec Pracy, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Organizacje pracodawców</p>
	<p>1.1.7 Kontynuowanie modernizacji centrów kształcenia ustawicznego i kształcenia zawodowego oraz innych placówek edukacji zawodowej na terenie powiatu przy wsparciu środków zewnętrznych (wyposażenie, remonty, przebudowy, kształcenie kadr, itp.)</p>	<p>Organy powiatu, Placówki edukacji zawodowej</p>	<p>Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Powiatowa Rada Rynku Pracy, Organizacje pracodawców</p>

	1.1.8	Realizacja programów kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców powiatu	Centrum Kształcenia Ustawicznego i Kształcenia Zawodowego w Olkuszu, inne szkoły i placówki oświatowe	Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pracodawców, Ośrodki pomocy społecznej
	1.1.9	Promocja zatrudnienia, w tym monitoring rynku pracy w celu skutecznego równoważenia popytu i podaży miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowa Rada Rynku Pracy, Organizacje pozarządowe, Wojewódzki Urząd Pracy, Organizacje pracodawców, Prywatne pośrednictwa pracy
	1.1.10	Realizacja projektów w zakresie przeciwdziałanie bezrobociu, szczególnie wśród osób młodych, osób w wieku niemobilnym oraz długotrwale bezrobotnych.	Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowa Rada Rynku Pracy, Organizacje pozarządowe, Wojewódzki Urząd Pracy, Organizacje pracodawców, Prywatne pośrednictwa pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu

1.2
Wspieranie i pobudzanie
aktywności ekonomicznej
mieszkańców powiatu

1.2.1	Udzielanie informacji, realizacja szkoleń oraz doradztwa dla mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą	Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje otoczenia biznesu	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Polska Agencja Rozwoju, Przedsiębiorczości, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
1.2.2	Współpraca z instytucjami oferującymi instrumenty finansowe dla rozwoju działalności gospodarczej (fundusze pożyczkowe, fundusze gwarancyjne, fundusze na zakładanie podmiotów ekonomii społecznej, itp.)	Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje otoczenia biznesu	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Polska Agencja Rozwoju, Przedsiębiorczości, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
1.2.3	Wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości począwszy od wczesnych etapów kształcenia	Szkoły i placówki oświatowe	Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy
1.2.4	Organizacja inkubatora przedsiębiorczości	Instytucje otoczenia biznesu	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Powiatowy Urząd Pracy

	<p>1.2.5 Podejmowanie działań zmierzających do kontynuowania praktyk nawiązywania kontaktów gospodarczych podczas wizyt zagranicznych oraz lokalnych i regionalnych wydarzeń mających miejsce na terenie powiatu olkuskiego</p>	<p>Organy powiatu</p>	<p>Gminy powiatu olkuskiego, instytucje otoczenia biznesu, Przedsiębiorcy</p>
	<p>1.2.6 Wsparcie i promocja rolnictwa, opartego na produkcji tradycyjnej (również ekologicznej) oraz wytwarzaniu, dystrybucji i promocji markowej żywności - w gospodarstwach o niewielkim areale i potencjale produkcji rolnej</p>	<p>Ośrodki Doradztwa Rolniczego</p>	<p>Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Rolnicy</p>
	<p>1.2.7 Wsparcie i promocja gospodarstw agroturystycznych</p>	<p>Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Media lokalne i regionalne</p>

1.3 Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego	1.3.1 Wdrożenie współpracy międzysamorządowej w zakresie promocji gospodarczej Ziemi Olkuskiej i doskonalenia standardów obsługi inwestorów, w tym zagospodarowanie istniejących stref aktywności gospodarczej (SAG)	Gminy powiatu olkuskiego	Organy powiatu, instytucje otoczenia biznesu, inwestorzy prywatni, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Krakowski Park Technologiczny
	1.3.2 Planowanie przestrzenne uwzględniające tworzenie w przyszłości nowych stref aktywności gospodarczej na obszarze powiatu	Gminy powiatu olkuskiego	Inwestorzy prywatni, przedsiębiorstwa obsługujące media techniczne
	1.3.3 Wsparcie powstawania klastrów (ze szczególnym uwzględnieniem sektorów perspektywicznych lub rozwijających się na terenie powiatu – m.in. metalowy, usług medycznych i rehabilitacyjnych dla osób starszych, gumowy, itp.) oraz przyciąganie centrów obsługowych dla biznesu	Przedsiębiorstwa, Instytucje otoczenia biznesu	Organy powiatu, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, inwestorzy branżowi, uczelnie wyższe, szkoły i placówki oświatowe (w tym szkolnictwo zawodowe), Gminy powiatu olkuskiego, Powiatowy Urząd Pracy
	1.3.4 Inicjowanie współpracy pomiędzy samorządem, branżą gospodarczą i sektorem naukowo-badawczym w zakresie realizacji projektów wdrażających rozwiązania innowacyjne i nowe technologie w olkuskich przedsiębiorstwach	Organy powiatu, Przedsiębiorstwa, Uczelnie wyższe Gminy powiatu olkuskiego	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Krakowski Park Technologiczny, Instytucje otoczenia biznesu, szkoły i placówki oświatowe (w tym szkolnictwo zawodowe)

	1.3.5 Rewitalizacja terenów przemysłowych na obszarze powiatu.	Gminy powiatu olkuskiego	Inwestorzy prywatni, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe
1.4 Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców	1.4.1 Rozbudowa (w ramach Małopolskiego Planu Inwestycyjnego na lata 2015-2023) drogi wojewódzkiej nr 791 - na odcinkach: Rodaki-Klucze oraz Żurada-Trzebinia.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Powiat chrzanowski; Gmina Klucze, Gmina Olkusz, Gmina Trzebinia
	1.4.2 Budowa obwodnicy Wolbromia - od ul. Miechowskiej do ul. Skalskiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 783 (w ramach Małopolskiego Planu Inwestycyjnego na lata 2015-2023).	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Gmina Wolbrom
	1.4.3 Połączenie stref aktywności gospodarczej z terenu powiatu olkuskiego z drogami sieci T-ENT, w tym z DK 94 i autostradą A4.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Powiat Chrzanowski, Gmina Olkusz, Gmina Bolesław, Miasto Bukowno, Gmina Wolbrom, Gmina Trzebinia, Gmina Chrzanów

	<p>Rozwój sieci dróg powiatowych i utrzymywanie wysokich standardów komunikacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej nr 1138K Łobzów – Swojczany • Przebudowa drogi powiatowej nr 1132K Kąpiołki – Poręba Dzierżna (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1131K do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1129K) • Przebudowa drogi powiatowej nr 1131K Cisowa – Strzegowa do drogi nr 794 (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1132K do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 794) • Przebudowa drogi powiatowej nr 1123K Chrzastowice – Poręba Górna • Przebudowa drogi powiatowej nr 1153K (od drogi nr 1146K Zasępiec – Budzyń – Gołcza) (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1123K do gr. Powiatu) • Remont dróg powiatowych nr 1129K Kąpiele Wielkie – Dłużec do drogi nr 794 w m. Kąpiele Wielkie w km 0+000 – 3+076 oraz 1132K Kąpiołki – Poręba Dzierżna w m. Miechówka i Poręba Dzierżna w km 1+732 – 5+642 • Przebudowa drogi powiatowej nr 1137K Boża Wola – Jezówka – Tczyca • Przebudowa drogi powiatowej nr 1150K Gołaczewy – Sucha – Wysocice (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1123K do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 794) • Przebudowa drogi powiatowej nr 1090K (od drogi nr 783 – Troks – Braciejówka – Jangrot – Trzyciąż) na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 783 do drogi wojewódzkiej nr 794 	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu	Zainteresowane gminy powiatu olkuskiego
1.4.4			

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1156K Zadroże – Tarnawa – Nowa Wieś
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1151K (od drogi nr 783 Lgota Wielka – Porąbka – Trzyciąż)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1155K Skała – Tarnawa – Imbramowice – Ułina Wielka (na odcinku od drogi 1156K w kierunku Skały)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1087K Zederman – Kosmolów
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1085K (od drogi nr 94 – Sieniczno – Zimnodół)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1080K Osiek – Zawada – Gorenice (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1084K do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1076K)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1094K (od drogi nr 1074K – Niesułowice – do drogi nr 1076K (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1076K do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 791)
- 1079K Żurada – Witeradów – Osiek (odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1074K do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1076K)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1061K Bukowno – Jaworzno
- Przebudowa ul. 1 Maja w Bukownie – droga powiatowa nr 1063K
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1091K Olkusz (Długa) – Bogucin Duży – Jaroszowice (odcinek od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 791 do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1095K)
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1104K Pilica – Kwaśniów do drogi nr 791

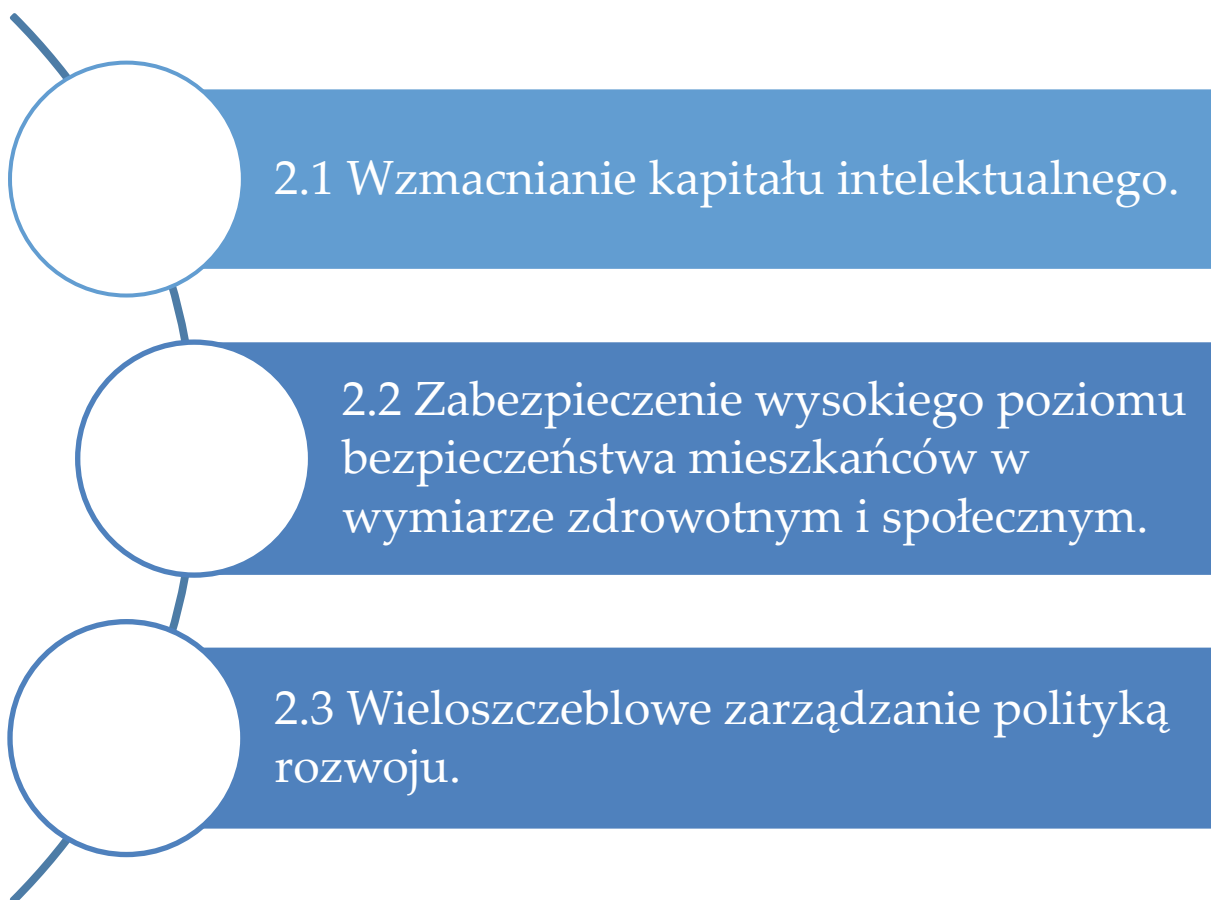
	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa drogi powiatowej nr 1096K Błędów – Chechło – Ryczówek • Przebudowa drogi powiatowej nr 1097K Chechło – do drogi nr 791 • „Przebudowa drogi powiatowej nr 1106K Kwaśniów Dolny – Cieślin do drogi nr 1095K” 		
	Przebudowa obiektów mostowych w ciągach dróg powiatowych:		
1.4.5	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa obiektu mostowego w m. Bydlin – droga powiatowa 1106K, • Przebudowa obiektu mostowego w m. Golczowice – droga powiatowa 1108K. 	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu	Zainteresowane gminy powiatu olkuskiego
1.4.6	Realizacja koncepcji północnej obwodnicy miasta Olkusza w ciągu drogi krajowej nr 94.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Gmina Olkusz
1.4.7	Dokończenie obwodnicy miejscowości Klucze.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu; Gmina Klucze
1.4.8	Opracowanie koncepcji i budowa połączenia kolejowego miasta Olkusza z Krakowem (poprzez Krzeszowice lub Zabierzów) – włączenie do systemu kolei aglomeracyjnej.	Województwo Małopolskie	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, zainteresowane samorządy
1.4.9	Przebudowa drogi krajowej nr 94 na odcinku Olkusz-Kraków do standardów drogi dwujezdniowej, z niezbędnymi obejściami terenów zabudowanych.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Powiat krakowski, zainteresowane samorządy

	1.4.10	Wspieranie rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, m.in. poprzez współpracę z operatorami telekomunikacyjnymi.	Operatorzy telekomunikacyjni	Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego
	1.4.11	Koordinowanie potrzeb budowy kanałów technologicznych i rozwój sieci teleinformatycznych w ramach przebudowy dróg powiatowych i gminnych (tworzenie warunków dla rozwoju usług outsourcingowych).	Powiat olkuski - Zarząd Drogowy w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego	Operatorzy teleinformatyczni

OBSZAR STRATEGICZNY: KAPITAŁ SPOŁECZNY I ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

cel strategiczny:

Efektywne zarządzanie rozwojem powiatu
w oparciu o partnerskie mechanizmy
współpracy oraz mobilizowanie zasobów

Strategia postępowania w obszarze strategicznym:

Efektywność procesów zarządzania rozwojem, determinująca jakość życia, pracy i spędzania czasu wolnego na obszarze powiatu olkuskiego, warunkowana jest współlistnieniem szeregu elementów, takich jak m.in.: poziom rozwoju kapitału intelektualnego (będącego jednym z wyznaczników tempa rozwoju społeczno-gospodarczego, mającym wpływ na jego przyspieszenie), w tym ludzkiego i społecznego, jakość i dostępność usług publicznych oraz sprawność mechanizmów współpracy.

Realizując wizję rozwoju, dla pełnego wykorzystania zasobów i potencjałów lokalnych oraz dynamicznego rozwoju opartego na największym kapitale powiatu, jakim są jego mieszkańcy (ich wiedza, umiejętności, przedsiębiorczość, kreatywność, talenty, zdrowie, energia i aspiracje), potrzeba dalszych, zintegrowanych działań na rzecz rozwijania kapitału intelektualnego i wzmacniania więzi społecznych. Polityka wobec zasobów ludzkich skupiać się będzie na podnoszeniu jakości i efektywności różnego rodzaju kształcenia na wszystkich etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości. Działania obejmować będą zarówno inwestycje (doskonalenie bazy lokalowej i technicznej szkół oraz placówek oświatowych powiatu oraz innych podmiotów uczestniczących w procesie doskonalenia zasobów ludzkich, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii), jak i działania ukierunkowane na zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności oferty (m.in. kształtowanie i wspieranie talentów oraz pasji uczniów, przy szczególnym uwzględnieniu wzmacniania kompetencji kluczowych oraz podnoszenia sprawności fizycznej, kompleksowe wsparcie kadr, edukacja kulturalna i artystyczna, edukacja medialna, rozwój społeczeństwa informacyjnego, wykorzystywanie kultury i potencjału kulturowego dla rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu olkuskiego). Wspierane będą przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwój kapitału społecznego, szczególnie w zakresie włączania w procesy rozwojowe mieszkańców, w tym przedstawicieli organizacji pozarządowych, a także reprezentantów sfery biznesu. Realizowane będą działania mające na celu podniesienie poziomu zaufania i zaangażowania oraz gotowości i umiejętności współdziałania, wymiany wiedzy oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, ponieważ rozwój w coraz mniejszym stopniu zależy od aktywności pojedynczych osób, a coraz silniej warunkowany jest zaistnieniem efektu synergii. Obejmować będą m.in. współpracę finansową i pozafinansową oraz kompleksowe

wsparcie organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych, a także kształtowanie, wzmacnianie i promocję aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej mieszkańców. Ważnym aspektem będzie ponadto intensyfikacja współpracy w wymiarze krajowym, w tym w ramach subregionu Małopolski Zachodniej oraz międzynarodowym. Wszelkie działania w zakresie rozwoju zasobów ludzkich, kapitału intelektualnego i społecznego będą silniej niż dotychczas odniesione terytorialnie – w zależności od regionalnej i lokalnej struktury rynku pracy, a także potencjałów oraz zagrożeń, przy stałym założeniu funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu.

Doskonalenie jakości i dostępności usług świadczonych dla klientów administracji samorządowej będzie obejmować m.in. działania w zakresie rozwijania kompetencji kadr administracji samorządowej, wdrażania nowoczesnych rozwiązań zarządczych, poprawy systemu informacji oraz promocji powiatu w różnych aspektach tematycznych i w odniesieniu do różnych grup odbiorców, a także upowszechnienia stosowania technik społeczeństwa informacyjnego w pracy instytucji publicznych (rozwój e-administracji). Jednym z priorytetów powiatu pozostaje ponadto zabezpieczenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze zdrowotnym i społecznym. Polityka zdrowotna obejmie m.in. rozwój bazy i oferty, realizację programów ochrony zdrowia oraz programów profilaktycznych, a także promocję zdrowego i aktywnego stylu życia. Nadrzędnym celem polityki społecznej będzie nadal tworzenie warunków do pełnego rozwoju i funkcjonowania rodziny poprzez wspomaganie jej we wszystkich fazach rozwoju, w szczególności wtedy, kiedy jest on z jakichś przyczyn zaburzony. Mając na względzie wskaźniki demograficzne powiatu olkuskiego, wdrażana będzie kompleksowa polityka senioralna, obejmująca rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych i medycznych oraz innych, dedykowanych osobom starszym, jak również ich wieloaspektową aktywizację kulturowo-społeczną i obywatelską. Podobne wsparcie kierowane będzie do osób niepełnosprawnych oraz ich bliskich (we współpracy z wyspecjalizowanymi w tym zakresie organizacjami pozarządowymi, działającymi na obszarze powiatu, oraz innymi samorządami). Potrzebne jest m.in. utworzenie dziennej placówki czasowego pobytu dla dzieci ze spektrum autyzmu oraz dzieci niepełnosprawnych, ze skonsolidowanym wsparciem diagnostycznym, rehabilitacyjnym oraz profilaktycznym, tworzenie wyspecjalizowanych zespołów wczesnej interwencji dla rodzin dziecka niepełnosprawnego lub zagrożonego niepełnosprawnością, w tym kobiet w ciąży, spodziewających się narodzin dziecka niepełnosprawnego lub zagrożonego niepełnosprawnością, punktów konsultacyjnych i wsparcia, likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych,

a także aktywizacja (społeczna, kulturowa, obywatelska, zawodowa, ruchowa, itd.) i integracja osób niepełnosprawnych, których celem jest osiągnięcie jak najwyższej życiowej samodzielności i aktywności w środowisku lokalnym i ponadlokalnym. Wsparcie osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym realizowane będzie także poprzez szerokie wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej. Polityka bezpieczeństwa publicznego na obszarze powiatu zakłada z kolei ciągłe doskonalenie współpracy Starostwa Powiatowego, innych samorządów i służb ratowniczych oraz wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego, prowadzenie wśród mieszkańców powiatu działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń oraz udzielania pierwszej pomocy, a także zintegrowane działania na rzecz przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych. Ważnym instrumentem realizacyjnym w ramach doskonalenia jakości i dostępności usług będzie rewitalizacja, realizowana przez gminy powiatu olkuskiego na bazie Gminnych Programów Rewitalizacji, w celu wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego i podniesienia jakości życia mieszkańców.

OBSZAR STRATEGICZNY

KAPITAŁ SPOŁECZNY I ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty.

CEL STRATEGICZNY: EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU - W OPARCIU O PARTNERSKIE MECHANIZMY WSPÓŁPRACY ORAZ MOBILIZOWANIE ZASOBÓW			
Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy
2.1 Wzmacnianie kapitału intelektualnego	2.1.1 Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz edukacji przedszkolnej.	Gminy powiatu olkuskiego, Organizacje pozarządowe, Podmioty prywatne	Administracja rządowa (w tym m.in. MRPiPS, Kuratorium Oświaty), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Szkoły i placówki oświatowe
	2.1.2 Doskonalenie bazy lokalowej i technicznej szkół oraz placówek oświatowych powiatu, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii (m.in. racjonalizacja kosztów, rozwój infrastruktury, w tym rekreacyjno-sportowej przy szkołach, doposażenie, rozwój systemu wizyjnego, itp.).	Starostwo Powiatowe, Szkoły i placówki oświatowe	Administracja rządowa (w tym m.in. MEN i MSiT, Kuratorium Oświaty), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Organizacje pozarządowe

2.1.3	<p>Kształtowanie i wspierania talentów oraz pasji uczniów, przy szczególnym uwzględnieniu wzmocnienia kompetencji kluczowych oraz podnoszenia sprawności fizycznej (dodatkowe zajęcia, nagrody, stypendia, wykorzystanie międzynarodowej współpracy szkół, uczniów i nauczycieli do wieloaspektowego rozwoju, itp.).</p>	<p>Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MEN, MKiDN, MSiT, Kuratorium Oświaty) Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Partnerzy zagraniczni - szkoły zagraniczne, zagraniczne samorządy partnerskie</p>
2.1.4	<p>Kompleksowe wsparcie kadr - kontynuacja programu dokształcania i doskonalenia kadr (studia, kursy, szkolenia i warsztaty, itd.) oraz systemu nagród dla nauczycieli, przyznawanych za osiągnięcia w nauczaniu i wychowaniu młodzieży.</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>Administracja rządowa (m.in. MEN, Kuratorium Oświaty), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Organizacje pozarządowe</p>
2.1.5	<p>Edukacja kulturalna i artystyczna – na bazie współpracy szkół i placówek oświatowych, instytucji kultury i organizacji pozarządowych, z wykorzystaniem lokalnego i regionalnego dziedzictwa kulturowego– rozwój kompetencji kulturowych, kształtowanie wrażliwości estetycznej, ekspresji, itp. oraz upowszechnienie różnych form uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MEN i MKiDN, Kuratorium Oświaty), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"</p>
2.1.6	<p>Kształtowanie umiejętności świadomego, krytycznego i odpowiedzialnego korzystania ze współczesnych mediów (edukacja medialna).</p>	<p>Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MEN i MKiDN, Kuratorium Oświaty), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego,</p>

			Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Media lokalne i regionalne
2.1.7	Rozwój infrastruktury informacyjnej i informatycznej oraz kształcenie umiejętności informatycznych wśród mieszkańców.	Operatorzy teleinformatyczni, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Media lokalne i regionalne
2.1.8	Wsparcie działalności bibliotek jako nowoczesnych centrów dostępu do wiedzy, kultury oraz ośrodków życia społecznego. Podniesienie wskaźników czytelnictwa wśród mieszkańców m.in. poprzez zapewnienie nowości wydawniczych i promocję książki.	Gminy powiatu olkuskiego, Biblioteki	Administracja rządowa (w tym m.in. MKiDN), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwa Powiatowe, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Instytucje kultury, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Media lokalne i regionalne
2.1.9	Działania z zakresu wzmocnienia tożsamości lokalnej, integracji i solidarności społecznej.	Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Szkoły i placówki oświatowe	Administracja rządowa (w tym m.in. MKiDN), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Media lokalne i regionalne

	<p>2.1.10</p> <p>Wspieranie amatorskiej i profesjonalnej działalności twórczej i artystycznej na terenie powiatu.</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje kultury</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MKiDN), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Organizacje pozarządowe, Środowisko twórcze i artystyczne</p>
<p>2.2</p> <p>Zabezpieczenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze zdrowotnym i społecznym</p>	<p>2.2.1</p> <p>Realizacja programów ochrony zdrowia oraz programów profilaktycznych (w tym wśród dzieci i młodzieży).</p>	<p>Placówki ochrony zdrowia</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MZ, NFZ, SANEPID w Olkuszu), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Organizacje pozarządowe, Firmy i koncerny farmaceutyczne</p>
	<p>2.2.2</p> <p>Promocja i upowszechnianie zdrowego stylu życia oraz kreowanie mody na sport, rekreację ruchową i aktywny styl życia.</p>	<p>Kluby i organizacje sportowe, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MZ, MSiT, SANEPID w Olkuszu), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje kultury, Placówki ochrony zdrowia, Media lokalne i regionalne</p>

2.2.3	<p>Dostosowanie szpitala do wymogów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.06.2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2012, poz. 739), • rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010, nr 109, poz. 719), • rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2015,poz. 1422). 	Nowy Szpital w Olkuszu Sp. z o. o. w Olkuszu	Administracja rządowa (w tym m.in. MZ, NFZ, SANEPID w Olkuszu), Starostwo Powiatowe
2.2.4	<p>Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, w tym współpraca na rzecz rozwoju Szpitala w Olkuszu oraz z zakładami opieki zdrowotnej na terenie powiatu (modernizacja i rozwój bazy, poszerzanie oferty, wyposażenie placówek, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii).</p>	Organy powiatu, Placówki ochrony zdrowia	Administracja rządowa (w tym m.in. MZ, NFZ, SANEPID w Olkuszu), Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego
2.2.5	<p>Promocja i edukacja na rzecz rodziny. Promowanie wartości i postaw prorodzinnych.</p>	Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Administracja rządowa (w tym m.in. MRPiPS), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego,

			Instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe
2.2.6	Wsparcie rodziny na każdym etapie jej rozwoju oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie (wsparcie osób i rodzin z problemami uzależnień, przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy, poradnictwo, pomoc specjalistów, grupy wsparcia, itp.).	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego	Administracja rządowa (w tym m.in. MRPiPS), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska, Sądy
2.2.7	Usprawnianie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi możliwości wychowywania się w rodzinie biologicznej oraz pomoc w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem osób opuszczających formy pieczy zastępczej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olkuszu	Administracja rządowa, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Sądy
2.2.8	Wsparcie osób starszych i ich bliskich (rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych i medycznych oraz innych, dedykowanych osobom starszym) oraz ich wieloaspektowa aktywizacja (kulturowo-społeczna i obywatelska, w tym animacja i integracja międzypokoleniowa).	Instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe	Administracja rządowa (w tym m.in. MRPiPS), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe,

			Gminy powiatu olkuskiego, Dom Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Instytucje kultury, Szkoły i placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu PFRON,
2.2.9	Aktywizacja (społeczna, zawodowa, itd.) i integracja osób niepełnosprawnych, w tym również likwidacja barier środowiskowych, architektonicznych i komunikacyjnych.	Instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Dom Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Instytucje kultury, Szkoły i placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu PFRON,
2.2.10	Skonsolidowane wsparcie profilaktyczne, diagnostyczne, rehabilitacyjne i inne osób niepełnosprawnych.	Instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Dom Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Instytucje kultury,

			Szkoły i placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu
2.2.11	Wsparcie na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, w tym m.in. wspieranie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych, szerokie wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej, stosowanie klauzul społecznych.	Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu, Organizacje pozarządowe	Administracja rządowa (w tym m.in. MRPiPS), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje polityki społecznej, Przedsiębiorcy
2.2.12	Prospołeczna gospodarka mieszkaniowa, w tym rozwój mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych oraz współpraca na rzecz zwiększenia oferty tańszych form mieszkaniowych na terenie powiatu.	Gminy powiatu olkuskiego	Administracja rządowa (w tym m.in. MliB, MRPiPS), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe, Organy powiatu, Bank Gospodarstwa Krajowego, Prywatni inwestorzy, przedsiębiorcy budowlani, Instytucje polityki społecznej
2.2.13	Doskonalenie współpracy Starostwa Powiatowego, innych samorządów i służb ratowniczych (policja, straż pożarna, służby medyczne, inspekcje techniczne) w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego. Wspólne działania – również o charakterze akcji informacyjnych i prewencyjnych.	Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, Starostwo Powiatowe	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, służby medyczne,

				inspekcje techniczne, Instytucje publiczne, w tym szkoły i placówki oświatowe
	2.2.14	Prowadzenie wśród mieszkańców powiatu działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń oraz udzielania pierwszej pomocy.	Szkoły i placówki oświatowe Organizacje pozarządowe, Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Starostwo Powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna, służby medyczne, inspekcje techniczne
	2.2.15	Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych – właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania, współpraca międzysektorowa i międzyorganizacyjna.	Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, Starostwo Powiatowe	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego
2.3 Wieloszczeblowe zarządzanie polityką rozwoju	2.3.1	Monitorowanie jakości i doskonalenie usług świadczonych dla klientów administracji samorządowej.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Instytucje publiczne, Mieszkańcy i przedsiębiorcy
	2.3.2	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Instytucje publiczne, Mieszkańcy i przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe
	2.3.3	Doskonalenie systemu informacji oraz promocji powiatu w różnych aspektach tematycznych i w odniesieniu do różnych grup odbiorców. Stworzenie spójnego systemu promocji włączającego wielu różnorodnych partnerów.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe,

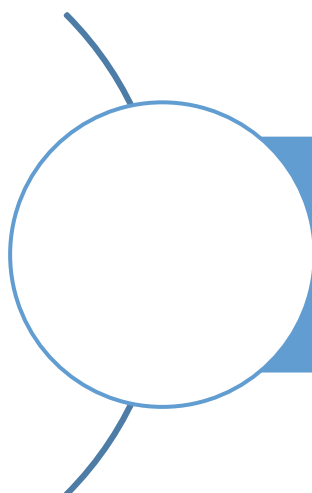
			Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Media lokalne i regionalne, Sektor prywatny
2.3.4	Intensyfikacja współpracy w wymiarze krajowym, w tym w ramach subregionu Małopolski Zachodniej, oraz międzynarodowym.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Subregion Małopolski Zachodniej Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe, Sektor prywatny, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Partnerzy zagraniczni
2.3.5	Powierzenie i wspieranie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, w tym w oparciu o umowy wieloletnie.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego	Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"
2.3.6	Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie aplikowania o zewnętrzne środki finansowe, m.in. zabezpieczenie w budżecie środków na wkłady własne oraz ogłaszanie otwartych konkursów ofert w zakresie finansowania wkładów własnych dla organizacji.	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego	Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"
2.3.7	Wsparcie lokalowe, merytoryczne, organizacyjne, finansowe i prawno-księgowe organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych, w tym zwiększenie wykorzystania zasobów instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej (zasoby lokalowe, rzeczowe i ludzkie bibliotek, szkół i placówek oświatowych, domów kultury, obiektów rekreacyjno-sportowych, itp.).	Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego, Instytucje publiczne	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"

	<p>2.3.8</p> <p>Kształtowanie, wzmacnianie i promocja aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej mieszkańców, w tym doskonalenie procedur konsultacji społecznych i wdrożenie budżetu partycypacyjnego.</p>	<p>Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"</p>
	<p>2.3.9</p> <p>Upowszechnienie stosowania technik społeczeństwa informacyjnego w pracy instytucji publicznych, w tym informatyzacja oraz integracja systemów informatycznych Starostwa Powiatowego w Olkuszu, jednostek organizacyjnych oraz innych instytucji publicznych (rozwój e-administracji). Zwiększanie dostępności informacji i poprawa jakości komunikacji w sferze publicznej.</p>	<p>Organy powiatu, Starostwo Powiatowe w Olkuszu i jednostki powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MC), Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Instytucje publiczne, Organizacje pozarządowe, Mieszkańcy i przedsiębiorcy</p>
	<p>2.3.10</p> <p>Budowa i wyposażenie w infrastrukturę teleinformatyczną centrów zarządzania, implementacja i integracja nowych rozwiązań i technologii oraz lepsze wykorzystanie systemów elektronicznych w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego.</p>	<p>Organy powiatu, centra zarządzania</p>	<p>Administracja rządowa (w tym m.in. MC), Urząd Marszałkowski woj. Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Olkuszu i jednostki powiatowe, Gminy powiatu olkuskiego, Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo</p>
	<p>2.3.11</p> <p>Realizacja działań rewitalizacyjnych na bazie Gminnych Programów Rewitalizacji.</p>	<p>Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy powiatu, Interesariusze procesów rewitalizacji</p>

OBSZAR STRATEGICZNY: OCHRONA ŚRODOWISKA

cel strategiczny:

**Poprawa parametrów środowiskowych
oraz ochrona bioróżnorodności na terenie
powiatu olkuskiego**

3.1 Rozwój infrastruktury ochrony środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Strategia postępowania w obszarze strategicznym:

Gminy powiatu olkuskiego położone są na terenie Jury Krakowsko-Częstochowskiej, co przekłada się na bogate walory przyrodniczo-krajobrazowe tego obszaru. Umiejętnie wykorzystane, atuty te mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności osadniczej i turystyczno-rekreacyjnej powiatu, co stanowić może rozwiązanie zarówno problemów demograficznych, jak i społeczno-gospodarczych zidentyfikowanych na jego obszarze. Wykorzystanie naturalnych przewag konkurencyjnych powiatu uzależnione jest jednakże od stopnia zachowania dziedzictwa przyrodniczego i skuteczności działań chroniących środowisko naturalne. Tym samym, za jeden z priorytetowych obszarów interwencji w perspektywie 2023 roku uznana została ochrona środowiska, oznaczająca przede wszystkim ukierunkowanie działań na zapewnienie bezpieczeństwa powiatu w wymiarze środowiskowym. Podejście takie, wpisuje się bezpośrednio w priorytety zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, stanowiące że „dbałość o stan środowiska naturalnego, przy uwzględnieniu potrzeb bieżących i przyszłych pokoleń, stanowić powinna elementarne zobowiązanie każdego mieszkańca Małopolski. Zachowanie równowagi w tym podejściu wymaga spójnego i kompleksowego zarządzania dostępem do zasobów środowiska, jak również działań prowadzących do zapobiegania i likwidacji negatywnych dla środowiska skutków działalności człowieka”¹. W celu dalszej ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego niezbędne będą przedsięwzięcia dotyczące:

- ochrony i zachowania środowiska przyrodniczego poprzez m.in. przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody,
- rozwoju infrastruktury ochrony środowiska, w szczególności inwestycje w sieć kanalizacyjną i systemy oczyszczania ścieków,
- ekologicznej polityki energetycznej, uwzględniającej działania z zakresu poprawy efektywności energetycznej (kompleksowa modernizacja energetyczna budynków, w tym wraz z wykorzystaniem instalacji OZE) oraz działania wspierające gospodarkę niskoemisyjną (wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych, sukcesywna likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła itp.),

¹ Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, s. 126.

- prowadzenie działań z zakresu planowania, rozwijania, dystrybuowania i zarządzania optymalnym zużyciem wody, w tym w szczególności budowy zbiorników wodnych o charakterze retencyjno-rekreacyjnym, a także realizacja inwestycji melioracyjnych i z zakresu odwadniania liniowego.

Ponadto wspierane i promowane będą inicjatywy mające na celu kształtowanie proekologicznych postaw i świadomości w zakresie zasad zrównoważonego rozwoju.

Szczególnym wyzwaniem w tym obszarze pozostaje przeciwdziałanie możliwym negatywnym skutkom zakończenia eksploatacji kopalni należącej do kombinatu ZGH „Bolesław”, a zwłaszcza pełne wdrożenie alternatywnej koncepcji dostarczania wody dla gmin powiatu olkuskiego.

OBSZAR STRATEGICZNY

OCHRONA ŚRODOWISKA

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty.

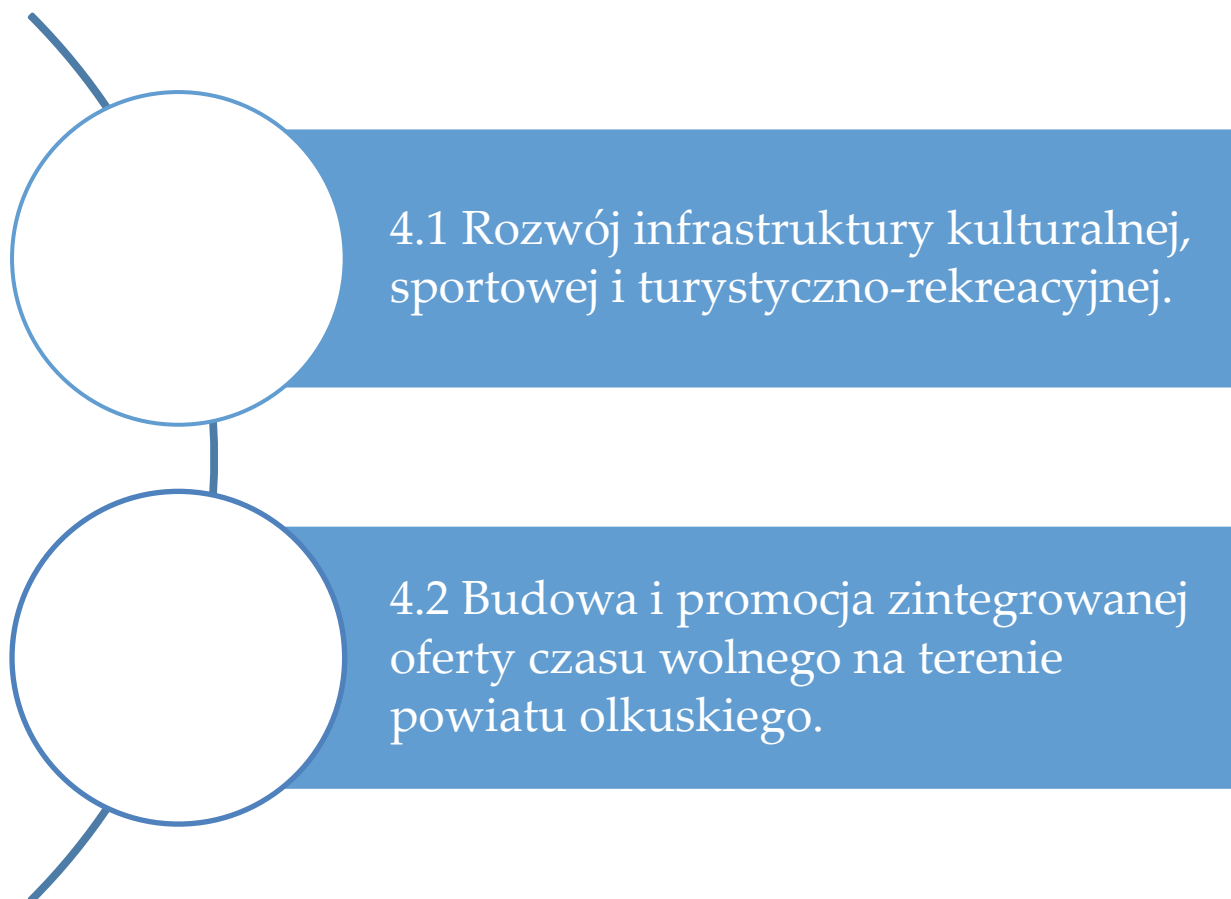
CEL STRATEGICZNY: POPRAWA PARAMETRÓW ŚRODOWISKOWYCH ORAZ OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI NA TERENIE POWIATU OLKUSKIEGO			
Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy
3.1 Rozwój infrastruktury ochrony środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców	3.1.1 Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych Ziemi Olkuskiej, w tym w szczególności obszarów NATURA 2000	Gminy powiatu olkuskiego	Organy Powiatu, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Lasy państwowe, Organizacje pozarządowe, Instytucje publiczne, Podmioty prywatne
	3.1.2 Wdrożenie alternatywnej koncepcji systemu pozyskiwania oraz dostarczania wody w gminach Olkusz, Bukowno, Bolesław oraz Klucze	Gminy powiatu olkuskiego	Organy Powiatu, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne
	3.1.3 Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu oraz propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy powiatu olkuskiego	Organy Powiatu, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne

	3.1.4	Redukcja niskiej emisji, w tym: wdrażanie nowoczesnych rozwiązań bazujących na odnawialnych źródłach energii (OZE), a także zwiększanie efektywności energetycznej budynków oraz wymiana źródeł energii cieplnej	Powiat olkuski, Gminy powiatu olkuskiego	Wspólnoty Mieszkaniowe, Instytucje publiczne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, Organizacje pozarządowe
	3.1.5	Realizacja programu gospodarki wodnej na terenie powiatu – budowa zbiorników wodnych o charakterze retencyjno-rekreacyjnym, prowadzenie prac melioracyjnych i odwodnieniem terenów	Gminy powiatu olkuskiego	Organy Powiatu, WFOŚiGW, NFOŚiGW
	3.1.6	Edukacja ekologiczna i podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska	Instytucje publiczne, w tym szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe,	Starostwo Powiatowe w Olkuszu, Gminy powiatu olkuskiego, Media lokalne i regionalne

OBSZAR STRATEGICZNY: OFERTA CZASU WOLNEGO

cel strategiczny:

**Kształtowanie zintegrowanej i różnorodnej
oferty czasu wolnego**

Strategia postępowania w obszarze strategicznym:

Na terenie powiatu olkuskiego zlokalizowanych jest wiele miejsc o wysokich walorach krajobrazowych, kulturalnych i historycznych. Powiat położony jest w niewielkiej odległości od dwóch znaczących aglomeracji – krakowskiej i śląskiej, których mieszkańcy są potencjalnymi odwiedzającymi Ziemi Olkuskiej w celach turystycznych i rekreacyjnych. Do krótkiego pobytu na terenie powiatu zachęca zarówno Pustynia Błędowska (unikatowy krajobraz w skali całego kraju) oraz, znajdujący się w pobliżu, Ojcowski Park Narodowy. Bogate atuty przyrodniczo-krajobrazowe pozwoliły na utworzenie na terenie powiatu parków krajobrazowych (Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, Park Krajobrazowy Dolinki Krakowskie oraz Dłubniański Park Krajobrazowy). Ponadto na terenie powiatu zlokalizowane są szlaki turystyczne przeznaczone dla grup osób zainteresowanych różnymi formami aktywnego wypoczynku. Atuty powiatu nie są jednak w pełni wykorzystywane dla rozwoju oferty czasu wolnego. Przyczyną tego stanu rzeczy jest m.in. brak produktów turystycznych, wciąż niewystarczająca infrastruktura turystyczno-wypoczynkowa, brak spójnej oferty turystyczno-rekreacyjnej gmin powiatu, słabo rozwinięta sieć szlaków pieszych i tras rowerowych, a także brak ich zintegrowania oraz brak jednolitego i skutecznego systemu promocji, wizualizacji i informacji w zakresie oferty spędzania czasu wolnego, zły stan techniczny niektórych obiektów zabytkowych, czy ograniczone możliwości zwiedzania.

Wyodrębnienie obszaru zarządzania rozwojem oferty czasu wolnego, jako szczególnie istotnego aspektu w perspektywie 2023 roku, wynika z faktu, że materialne i niematerialne zasoby kultury oraz krajobrazu kulturowego i przyrodniczego, traktowane są jako ważne czynniki rozwoju społeczno-gospodarczego, kreujące znaczącą część dochodów w sferze usług i produkcji oraz generujące dodatkowe zatrudnienie (przemysły czasu wolnego jako ważna gałąź gospodarki lokalnej). Wyzwaniem w tym obszarze pozostaje jednak ciągłe doskonalenie i promocja oferty, w odpowiedzi na rosnące potrzeby i oczekiwania mieszkańców, turystów oraz gości, a także jej dalsza ekonomizacja.

Strategia postępowania przewiduje przede wszystkim dalszy rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjno-turystycznej (atrakcje turystyczne, szlaki, obiekty noclegowe i gastronomiczne, itp.), a także działania związane z zachowaniem obiektów o wysokich walorach historyczno-kulturowych oraz wdrażanie oryginalnych przedsięwzięć kulturalnych, które z jednej strony powinny przełożyć się na wzrost zainteresowania powiatem olkuskim wśród potencjalnych odwiedzających (mieszkańcy aglomeracji krakowskiej i górnośląskiej, turyści zagraniczni, turyści

kwalfikowani – zainteresowani oryginalnymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi i rekreacyjnymi, itp.), a z drugiej strony przyczynić się do wzrostu zamożności mieszkańców. Oryginalność walorów powiatu olkuskiego powinna być traktowana jako ważny argument w działaniach promocyjnych.

Drugim szczególnie istotnym działaniem w ramach obszaru będzie stworzenie spójnego i jednorodnego systemu promocji oferty czasu wolnego, opierającego się na trwałej współpracy powiatu olkuskiego z gminami wchodzącymi w jego skład, a także innymi JST, partnerami prywatnymi i pozarządowymi oraz z Lokalną Grupą Działania „Nad Białą Przemszą”. Głównym działaniem w tym aspekcie będzie wykreowanie wspólnej marki, integrującej wydarzenia odbywające się na terenie powiatu. Celem zaprogramowanych działań jest ponadto zapewnienie konsumentom i organizatorom usług rekreacyjno-turystycznych łatwego i pełnego dostępu do informacji turystycznej – uporządkowanego zbioru danych w dowolnym miejscu lub czasie. Pozwoli to na wzmocnienie atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej powiatu oraz lepszą obsługę ruchu rekreacyjno-turystycznego. Zaplanowane w tym obszarze kierunki interwencji obejmują ponadto: wykreowanie unikatowych produktów lokalnych oraz wypracowanie nowych wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych, a także rozwijanie integrującej oferty czasu wolnego (ukierunkowanej zarówno na młodzież i dorosłych, jak i na osoby niepełnosprawne, starsze i całe rodziny). Wreszcie, utworzenie zintegrowanego systemu promocji wymaga ujednoczenia kalendarza imprez odbywających się na terenie powiatu olkuskiego oraz systemu wizualizacji i oznakowania obiektów przyrodniczych, historycznych, kulturalnych i rekreacyjnych.

OBSZAR STRATEGICZNY

OFERTA CZASU WOLNEGO

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty.

CEL STRATEGICZNY: KSZTAŁTOWANIE ZINTEGROWANEJ I RÓŻNORODNEJ OFERTY CZASU WOLNEGO			
Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy
4.1 Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej	4.1.1 Budowa wielofunkcyjnych tras rekreacyjnych oraz edukacyjnych (pieszych, biegowych, rowerowych, konnych, itp.) na terenie powiatu olkuskiego oraz utrzymywanie istniejących, w tym: - modernizacja nawierzchni - ujednoczenie systemu oznakowania - inwestycje w obiekty małej architektury - instalacja sprzętu sportowo-rekreacyjnego	Organy Powiatu, Gminy powiatu olkuskiego	Lasy państwowe, Właściciele gruntów, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne
	4.1.2 Rozbudowa bazy turystyczno-rekreacyjnej, generującej nowe miejsca pracy	Gminy powiatu olkuskiego	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Organy Powiatu,

			Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Organizacje pozarządowe, Media lokalne i regionalne, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne
4.1.3	Modernizacja istniejących obiektów bazy sportowej na terenie powiatu	Gminy powiatu olkuskiego	organizacje pozarządowe, kluby sportowe, partnerzy prywatni
4.1.4	Renowacja kluczowych dla powiatu olkuskiego obiektów dziedzictwa kulturowego oraz inwestycje w innowacyjne rozwiązania technologiczne	Organy Powiatu, Gminy powiatu olkuskiego	Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne
4.1.5	Włączanie zabytków oraz innych obiektów o wysokich walorach historyczno-kulturowych Ziemi Olkuskiej w obieg społeczno-gospodarczy (np. adaptacja na cele publiczne, wykorzystanie komercyjne).	Gminy powiatu olkuskiego, Właściciele i zarządcy obiektów	MKiDN, Organy Powiatu, Wydział Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej Starostwa Powiatowego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury

4.2 Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu olkuskiego

4.2.1	Dążenie do utworzenia wspólnej marki, integrującej ofertę oraz promocję dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i historycznego powiatu olkuskiego	Gminy powiatu olkuskiego, Przedsiębiorcy, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"	Organy Powiatu, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolska Organizacja Turystyczna, Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, Osoby fizyczne
4.2.2	Wykreowanie produktów turystycznych powiatu olkuskiego o znaczeniu regionalnym i ogólnokrajowym – na bazie oryginalnych walorów kulturowo-przyrodniczych Ziemi Olkuskiej	Gminy powiatu olkuskiego, Przedsiębiorcy, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"	Organy Powiatu, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolska Organizacja Turystyczna, Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, Osoby fizyczne
4.2.3	Organizacja wydarzeń kulturalnych, turystycznych oraz rekreacyjnych o zasięgu ponadpowiatowym	Powiat olkuski, Gminy powiatu olkuskiego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą"	Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolska Organizacja Turystyczna, organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, Przedsiębiorcy
4.2.4	Rozwój oferty czasu wolnego dla osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży oraz całych rodzin z wykorzystaniem istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej	Powiat olkuski, Gminy powiatu olkuskiego	instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", partnerzy prywatni, ośrodki pomocy społecznej, kluby sportowe

	<p>4.2.5 Wypracowanie wspólnego kalendarza imprez oraz systemu promocji wydarzeń dla wszystkich gmin powiatu olkuskiego</p>	<p>Powiat olkuski, Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Małopolska Organizacja Turystyczna, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Kluby sportowe, Ośrodki Sportu i Rekreacji</p>
	<p>4.2.6 Rozwój jednolitego systemu wizualizacji i identyfikacji atrakcji turystycznych na terenie powiatu</p>	<p>Organy powiatu, Gminy powiatu olkuskiego</p>	<p>Lasy państwowe, właściciele gruntów, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego, Małopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", partnerzy prywatni</p>
	<p>4.2.7 Koordynacja współpracy, w tym współpracy ponadpowiatowej, w zakresie promocji oraz tworzenia oferty turystyczno-rekreacyjnej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i kapitałem prywatnym (promocja w sąsiednich aglomeracjach, materiały promocyjne, targi i wydarzenia turystyczno-rekreacyjne, itp.)</p>	<p>Organy Powiatu</p>	<p>Gminy powiatu olkuskiego, Inne jednostki samorządu terytorialnego, Lokalna Grupa Działania "Nad Białą Przemszą", Małopolska Organizacja Turystyczna, Śląska Organizacja Turystyczna, Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, Przedsiębiorcy, Osoby fizyczne</p>

8. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, w szczególności ze:

- Strategią na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Europa 2020;
- Długookresową Strategią Rozwoju Kraju - Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności;
- Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2020 - Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo;
- Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020;
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020;
- Strategią Innowacyjności i Efektywności Gospodarki - Dynamiczna Polska 2020;
- Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020;
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Poniżej wykazano zgodność Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 oraz Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, kluczowymi dokumentami planistycznymi, zarządzanymi ze szczebla regionalnego (PROW na lata 2014-2020 częściowo), definiującymi priorytety rozwojowe w obszarach tematycznie i sektorowo powiązanych z niniejszym dokumentem.

<p>Cele strategiczne Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023</p>	<p>1. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej powiatu olkuskiego</p>				<p>2. Efektywne zarządzanie rozwojem powiatu - w oparciu o partnerskie mechanizmy współpracy oraz mobilizowanie zasobów</p>	<p>3. Poprawa parametrów środowiska oraz ochrona bioróżnorodności na terenie powiatu olkuskiego</p>	<p>4 Kształtowanie zintegrowanej i różnorodnej oferty czasu wolnego</p>			
<p>Cele operacyjne Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023</p>	<p>1.1 Zwiększenie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną</p>	<p>1.2 Wspieranie i pobudzanie aktywności ekonomicznej mieszkańców powiatu</p>	<p>1.3 Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego</p>	<p>1.4 Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców</p>	<p>2.1 Wzmacnianie kapitału intelektualnego</p>	<p>2.2 Zabezpieczenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze zdrowotnym i społecznym</p>	<p>2.3 Wieloszczeblowe zarządzanie polityką rozwoju</p>	<p>3.1 Rozwój infrastruktury ochrony środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.</p>	<p>4.1 Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej</p>	<p>4.2 Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu olkuskiego</p>
<p>Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych</p>										

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020	P1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich												
	P2: Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego zarządzania lasami												
	P3: Wspieranie organizacji łańcucha żywnościowego, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, dobrostanu zwierząt oraz zarządzania ryzykiem w rolnictwie												
	P4: Odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem												
	P5: Promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu												
	P6: Promowanie włączenia społecznego, zmniejszania ubóstwa oraz rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich												
Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020	Oś Priorytetowa 1. Gospodarka wiedzy												
	Oś Priorytetowa 2. Cyfrowa Małopolska												
	Oś Priorytetowa 3. Przedsiębiorcza Małopolska												
	Oś Priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna												
	Oś Priorytetowa 5. Ochrona środowiska												
	Oś Priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne												

Oś Priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa										
Oś Priorytetowa 8. Rynek pracy										
Oś Priorytetowa 9. Region spójny społecznie										
Oś Priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje										
Oś Priorytetowa 11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej										
Oś Priorytetowa 12. Infrastruktura społeczna										

9. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU POWIATU OLKUSKIEGO NA LATA 2016-2023

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 nie ogranicza się w swych założeniach wyłącznie do zadań leżących w kompetencjach ustawowych powiatu, ale zakłada działania realizowane w szerokich partnerstwach lokalnych oraz ponadlokalnych. Znajduje to wyraz w kierunkach interwencji zawartych w Strategii, dla których jednostkami realizującymi są zarówno Starostwo Powiatowe w Olkuszu i jednostki powiatowe, jak również jednostki samorządu terytorialnego pozostałych szczebli, administracja rządowa oraz inne instytucje publiczne, a także podmioty prywatne i pozarządowe. Takie podejście do rozwoju wspólnoty lokalnej jest spójne z nowymi regulacjami europejskiej polityki spójności i polskiej polityki rozwoju.

Instytucjonalną strukturę systemu wdrażania, jak również monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 tworzą:

- Zarząd Powiatu,
- Rada Powiatu,
- Komórka zarządzająca wdrażaniem Strategii,
- Komórki w ramach Starostwa Powiatowego w Olkuszu oraz jednostki powiatowe,
- Wykonawcy i partnerzy realizacyjni określani w ramach poszczególnych kierunków interwencji.

W konsekwencji powyższych założeń, system realizacji Strategii obejmował będzie trzy główne sfery aktywności oraz kategorie kierunków interwencji:

- sfera podległości, obejmująca kierunki interwencji należące do zakresu bezpośrednich, formalnych kompetencji samorządu powiatowego oraz podległych mu jednostek – w tym przypadku jednostką koordynującą / realizującą dany kierunek interwencji jest powiat olkuski (Starostwo Powiatowe w Olkuszu lub jednostki powiatowe);

- sfera współzależności, obejmująca kierunki interwencji, w stosunku do których samorząd powiatowy posiada wpływ pośredni lub nie posiada żadnego formalnego wpływu, ale są one realizowane przez partnerów lokalnych i jednocześnie są istotne dla rozwoju całego powiatu olkuskiego – jednostką koordynującą / realizującą dany kierunek interwencji jest podmiot niezależny od samorządu powiatowego (JST innego szczebla, podmioty prywatne i pozarządowe); powiat olkuski może pełnić funkcje inicjujące, wspierające i partnerskie;
- sfera oddziaływania, obejmująca kierunki interwencji pozostające poza sferą bezpośrednich kompetencji lub pośredniego wpływu samorządu powiatowego, realizowane przez podmioty niezależne od samorządu powiatowego – jednostką koordynującą / realizującą dany kierunek interwencji mogą być: organy administracji rządowej, samorząd regionalny, partnerzy prywatni i pozarządowi, a sam kierunek ma charakter ponadlokalny - subregionalny, regionalny lub ponadregionalny, w ramach którego powiat może pełnić funkcje wyłącznie lobbingowe, partnerskie lub nie uczestniczyć w nim czynnie.

Każdy kierunek interwencji w Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 zawiera wskazania dotyczące jednostki realizującej oraz zaangażowanych podmiotów / partnerów realizacyjnych.

W procesie realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 kluczową rolę będzie odgrywać przywództwo polityczne i organizacyjne Zarządu Powiatu, rozumiane jako strategiczna rola organu wykonawczego samorządu powiatowego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów oraz kierunków interwencji.

Wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów (władz samorządowych, jednostek powiatowych, partnerów prywatnych i pozarządowych, mieszkańców, a także partnerów zewnętrznych), wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też działania związane z wdrażaniem zapisów Strategii będą realizowane przez komórkę zarządzającą jej wdrażaniem.

Do zadań komórki zarządzającej wdrażaniem Strategii należeć będzie w szczególności:

- animowanie współpracy i pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców przedsięwzięć strategicznych,
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania zadań w ramach Strategii,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii i innych dokumentach branżowych,
- przygotowywanie sprawozdań z realizacji Strategii,
- monitoring i ewaluacja oraz przygotowywanie zmian w ramach Strategii,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji Strategii.

Wszyscy partnerzy realizujący zadania zdefiniowane w Strategii będą proszeni o aktywną współpracę z komórką odpowiedzialną za zarządzanie wdrażaniem Strategii, co przyczyni się do sprawnego i efektywnego jej wdrażania.

Na poziomie merytorycznym ważną rolę w procesie wdrażania Strategii przypisuje się Radzie Powiatu, która będzie wsparciem merytorycznym dla komórki odpowiedzialnej za zarządzanie wdrażaniem Strategii. Do jej zadań należą w szczególności:

- dbałość o osiągnięcie założonych w Strategii celów strategicznych i operacyjnych;
- ewaluacja Strategii,
- podejmowanie decyzji strategicznych dla realizacji zapisów Strategii (aktualizacja Strategii).

Ważnym poziomem wdrażania Strategii jest ponadto poziom społeczny, który dotyczy upowszechniania i promocji zapisów Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 wśród mieszkańców oraz innych zainteresowanych stron, a także pozyskiwania partnerów dla realizacji zdefiniowanych w niej kierunków interwencji.

Proponowane działania obejmują m.in. opracowanie krótkiego materiału informacyjno-promocyjnego, przybliżającego treść Strategii, oraz jego szeroką dystrybucję - razem z finalną, pełną wersją dokumentu Strategii lub wyłącznie, w tym zamieszczenie do pobrania w wersji elektronicznej na oficjalnej stronie internetowej powiatu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, przekazanie reprezentantom mediów lokalnych, do instytucji publicznych, przedsiębiorstw lokalnych i organizacji pozarządowych na terenie powiatu, jak również do obecnych i potencjalnych zewnętrznych partnerów powiatu olkuskiego (np. do urzędów gmin, Zarządu Województwa Małopolskiego, Wojewody Małopolskiego, organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pozarządowych o ponadlokalnym zasięgu).

Finansowanie działań w ramach Strategii

Strategia Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 wskazuje kierunki interwencji (zadania i projekty) zarówno o charakterze inwestycyjnym, wymagające nakładów finansowych, jak i działania tzw. „miękkie”, w ramach których zaangażowanie środków finansowych jest drugorzędne. Wśród zasadniczych możliwości finansowania wymienić należy:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020;
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020;
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020;
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020;
- Programy i konkursy poszczególnych ministerstw;
- Programy i konkursy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- Programy i konkursy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

- Programy i konkursy Urzędu Marszałkowskiego Woj. Małopolskiego i jednostek wojewódzkich,
- Kapitał prywatny (m.in. sponsorzy, środki fundacji bankowych i podobnych);
- Budżet powiatu i budżety gmin;
- Środki Komisji Europejskiej.

System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji Strategii

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego na lata 2016-2023 jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiągniętych w zakresie wdrażanych kierunków interwencji oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań.

Zgodnie z tym, określone zostały metody ewaluacji i pomiaru efektywności, w tym zidentyfikowane mierniki realizacyjnych dla celów Strategii.

Monitoring oznacza systematyczne i ciągłe zbieranie, analizę i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania Strategii na potrzeby zarządzania oraz bieżącego podejmowania decyzji. Jest działaniem towarzyszącym procesowi wdrażania Strategii – pozwala na sprawdzanie poziomu realizacji kierunków interwencji oraz wskazuje na ewentualną potrzebę podjęcia działań korygujących.

Sprawozdawczość realizowana będzie w okresach **rocznych**, w szczególności w oparciu o analizę wskaźnikową, opracowywaną przez komórkę odpowiedzialną za zarządzanie wdrażaniem Strategii – na podstawie statystyki publicznej, generowanej przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych (z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych), danych i informacji własnych powiatu olkuskiego (Starostwo Powiatowe w Olkuszu i jednostki powiatowe) oraz statystyk realizatorów i partnerów realizacyjnych, którzy będą proszeni o przekazywanie stosownych informacji i danych do komórki odpowiedzialnej za zarządzanie wdrażaniem Strategii.

Opracowana przez komórkę odpowiedzialną za zarządzanie wdrażaniem Strategii analiza wskaźnikowa będzie podstawą do podejmowania oceny realizacji Strategii, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania w otoczeniu wewnętrznym i społeczno-gospodarcze).

Przewodniczący Rady Powiatu, w porozumieniu z Zarządem Powiatu, zwołuje na koniec roku kalendarzowego (lub na początku przyszłego) specjalne posiedzenie. Rada Powiatu - na podstawie materiałów przygotowanych przez komórkę odpowiedzialną za zarządzanie wdrażaniem Strategii – dokonuje przeglądu i podsumowania rocznego realizacji Strategii. Propozycje niezbędnych zmian w zakresie realizowanych celów i kierunków interwencji Zarząd Powiatu przedstawia Radzie Powiatu, która podejmuje decyzję o ich ewentualnym uwzględnieniu w Strategii. Zmiany w dokumencie Strategii wprowadza komórka odpowiedzialna za zarządzanie wdrażaniem Strategii. Następnie zaktualizowany dokument poddawany jest pod głosowanie Rady Powiatu i uchwalany.

Ponadto, co najmniej 2 razy - w połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii Rozwoju Powiatu Olkuskiego, tj. w 2020 roku, oraz po zakończeniu jej realizacji, tj. po 2023 roku – będzie dokonywana ewaluacja, rozumiana jako ocena interwencji według jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma/miała spełnić. Ocena w trakcie realizacji Strategii (ewaluacja śródkresowa) ma dostarczyć informacji niezbędnych do korygowania działań w zależności od potrzeb zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej (otoczenia), natomiast ocena po zakończeniu wdrażania (ewaluacja ex-post) służy ustaleniu, czy realizacja założeń Strategii przyniosła oczekiwane efekty, a jednocześnie pozwala na identyfikację „dobrych” i „złych” praktyk w kontekście zarządzania i planowania strategicznego w samorządzie (wykorzystanie doświadczeń płynących z dotychczasowych działań wdrożeniowych do poprawy przyszłych przedsięwzięć). Ewaluacja śródkresowa i ex-post realizowana będzie w formie spotkania strategicznego z udziałem władz samorządowych oraz najważniejszych interesariuszy Strategii. Efektem winien być protokół, zawierający ocenę realizacji celów i kierunków interwencji określonych w ramach Strategii, a także (ewentualnie) propozycje niezbędnych zmian w zakresie założeń prowadzenia lokalnej polityki rozwoju. Ostateczną decyzję odnośnie uwzględnienia proponowanych uzupełnień i modyfikacji podejmuje Zarząd Powiatu. Zmiany wprowadza komórka odpowiedzialna za zarządzanie wdrażaniem Strategii. Następnie zaktualizowany dokument poddawany jest pod głosowanie Rady Powiatu i uchwalany.

Proponowane mierniki realizacji celów operacyjnych w poszczególnych obszarach strategicznych.

OBSZAR STRATEGICZNY: GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY	
Cele operacyjne:	Proponowane mierniki monitorowania celu oraz źródła pozyskiwania informacji:
Cel operacyjny 1.1: Zwiększanie powiązań funkcjonalnych pomiędzy edukacją, rynkiem pracy i gospodarką subregionalną	<ul style="list-style-type: none"> • Stopa bezrobocia na terenie powiatu - dane Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu lub BDL GUS;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba porozumień o stałej współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi a przedsiębiorcami - dane szkół i placówek oświatowych;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób objętych indywidualnym systemem doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach oświatowych na terenie powiatu - dane szkół i placówek oświatowych;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób które ukończyły kursy kwalifikacyjne / rok - dane szkół i placówek oświatowych;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba absolwentów centrów kształcenia ustawicznego i kształcenia zawodowego na terenie powiatu / rok szkolny - dane szkół i placówek oświatowych;
Cel operacyjny 1.2: Wspieranie i pobudzanie aktywności ekonomicznej mieszkańców powiatu	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowych podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON oraz stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie powiatu do podmiotów wyrejestrowywanych – dane BDL GUS i/lub CEIDG;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie powiatu w przeliczeniu na 1000 mieszk. - dane BDL GUS;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych / rok – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Olkuszu;
	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba projektów z zakresu edukacji przedsiębiorczej dla dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowych - dane szkół i placówek oświatowych;
Cel operacyjny 1.3: Tworzenie warunków dla systematycznego wzrostu liczby miejsc pracy na terenie powiatu olkuskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia terenów wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej na terenie powiatu – dane gmin powiatu olkuskiego;
	<ul style="list-style-type: none"> • Wpływy z podatku CIT do budżetów samorządowych na terenie powiatu - dane BDL GUS;

	<ul style="list-style-type: none"> Liczba inwestorów działających w strefach aktywności gospodarczej na terenie powiatu – dane gmin powiatu olkuskiego; Powierzchnia obszarów objętych projektami rewitalizacji na terenie powiatu - dane gmin powiatu olkuskiego;
Cel operacyjny 1.4: Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu dla zwiększenia konkurencyjności gospodarczej i aktywizacji ekonomicznej mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> Długość wyremontowanych dróg znaczenia regionalnego i krajowego na terenie powiatu [km] – dane GDDKiA i/lub Zarządu Dróg Wojewódzkich w Krakowie;
	<ul style="list-style-type: none"> Długość wyremontowanych dróg powiatowych [km] – dane Zarządu Drogowego w Olkuszu;
	<ul style="list-style-type: none"> Średni czas przejazdu z Olkusza do Krakowa i Katowic różnymi środkami transportu - dane Zarządu Drogowego w Olkuszu oraz operatorów różnych środków transportu;
OBSZAR STRATEGICZNY: KAPITAŁ SPOŁECZNY I ZARZĄDZANIE ROZWOJEM POWIATU	
Cele operacyjne:	Proponowane mierniki monitorowania celu oraz źródła pozyskiwania informacji:
Cel operacyjny 2.1 Wzmacnianie kapitału intelektualnego	<ul style="list-style-type: none"> Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – dane gmin powiatu olkuskiego;
	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki z testu gimnazjalnego w szkołach na terenie powiatu olkuskiego – dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej;
	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki z egzaminów zawodowych w szkołach na terenie powiatu olkuskiego – dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej;
	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki z egzaminu maturalnego w szkołach na terenie powiatu olkuskiego – dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej;
Cel operacyjny 2.2: Zabezpieczenie wysokiego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców w wymiarze zdrowotnym i społecznym	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych programów ochrony zdrowia i programów profilaktycznych oraz liczba ich uczestników - dane placówek ochrony zdrowia;
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba udzielonych porad lekarskich - dane BDL GUS;
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba miejsc dostępnych w zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie powiatu - dane zakładów opiekuńczo-leczniczych;
	<ul style="list-style-type: none"> Liczba programów na rzecz osób uprawnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich uczestników (w tym programy współfinansowane ze środków zewnętrznych) - dane Powiatowego Urzędu Pracy, dane instytucji polityki społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;

	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka - dane instytucji polityki społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie; • Liczba projektów na rzecz osób z niepełnosprawnością - dane instytucji polityki społecznej, dane placówek ochrony zdrowia, dane organizacji pozarządowych; • Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców - dane BDL GUS; • Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) oraz poprodukcyjnym (w wieku emerytalnym) na terenie powiatu - dane BDL GUS; • Liczba zdarzeń drogowych i/lub liczba interwencji Policji - dane Komendy Powiatowej Policji w Olkuszu;
<p>Cel operacyjny 2.3: Wieloszczeblowe zarządzanie polityką rozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach subregionu Małopolski Zachodniej – dane Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Liczba zadań zleczanych organizacjom pozarządowym - dane Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców - dane BDL GUS; • Liczba usług w Starostwie Powiatowym w Olkuszu i jednostkach powiatowych świadczonych w formie elektronicznej – dane Starostwa Powiatowego w Olkuszu;
<p>OBSZAR STRATEGICZNY: OCHRONA ŚRODOWISKA</p>	
<p>Cele operacyjne:</p>	<p>Proponowane mierniki monitorowania celu oraz źródła pozyskiwania informacji:</p>
<p>Cel operacyjny 3.1: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska oraz wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu [km] oraz odsetek mieszkańców korzystających z instalacji – dane BDL GUS; • Liczba projektów wdrażających technologie OZE na terenie powiatu - dane gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Liczba projektów dot. wymiany źródeł grzewczych w instytucjach publicznych i gospodarstwach domowych na nowoczesne i ekologiczne – dane gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Liczba godzin zajęć szkolnych w ramach edukacji ekologicznej i zarządzania kryzysowego – szkół i placówek oświatowych z terenu powiatu.

OBSZAR STRATEGICZNY: OFERTA CZASU WOLNEGO	
Cele operacyjne:	Proponowane mierniki monitorowania celu oraz źródła pozyskiwania:
<p>Cel operacyjny 4.1: Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i turystyczno-rekreacyjnej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wydatki poniesione z tytułu doskonalenia bazy rekreacyjno-sportowej na terenie powiatu - dane Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Długość urządzonych i oznakowanych tras aktywności fizycznej, tras turystyczno-krajoznawczych oraz ścieżek dydaktycznych na terenie powiatu - dane gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu; • Długość urządzonych i oznakowanych tras i ścieżek rowerowych na terenie powiatu - dane gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu;
<p>Cel operacyjny 4.2: Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu olkuskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji I w klasyfikacji PKD (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) na terenie powiatu - dane BDL GUS; • Korzystający z noclegów na terenie powiatu w turystycznych obiektach zakwaterowania zbiorowego – w tym turyści zagraniczni – dane BDL GUS; • Liczba imprez kulturalnych tym o zasięgu ponadlokalnym, organizowanych na terenie powiatu – dane gmin powiatu olkuskiego oraz Starostwa Powiatowego w Olkuszu.